

නාලන්දා විද්‍යාලය - කොළඹ 10
NALANDA COLLEGE - COLOMBO 10
 අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර උසස් පෙළ විභාගය 2019
 දෙවන වාර පරීක්ෂණය - 2019 මාර්තු
 රසායන විද්‍යාව - I

02 S I

13 ශ්‍රේණිය

කාලය : පැය 02 යි

සැලකිය යුතුයි :

- * මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය පිටු 10 කින් යුක්ත වේ.
- * සියලු ම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.
- * උත්තර පත්‍රයේ නියමිත ස්ථානයේ ඔබේ නම ලියන්න.
- * උත්තර පත්‍රයේ පිටුපස දී ඇති අනෙක් උපදෙස් ද සැලකිලිමත් ව කියවන්න.
- * මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය සඳහා පිළිතුරු ඔබට සපයා ඇති කොටු කඩඬුසියේ නිවැරදිව සලකුණු කරන්න. ඔහු පිළිතුරු සඳහා ලකුණු ප්‍රදානය කරනු නොලැබේ.

ගණක යන්ත්‍ර භාවිතයට ඉඩ දෙනු නො ලැබේ.

සාර්වත්‍ර වායු නියතය, $R = 8.314 \text{ J K}^{-1} \text{ mol}^{-1}$

ඇවගාඩරෝ නියතය, $N_A = 6.022 \times 10^{23} \text{ mol}^{-1}$

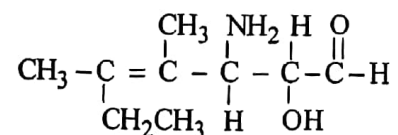
ප්ලාන්ක් නියතය, $h = 6.624 \times 10^{-34} \text{ Js}$

ආලෝකයේ ප්‍රවේගය, $C = 3 \times 10^8 \text{ ms}^{-1}$

01. පහත අයන අතුරින් සම ඉලෙක්ට්‍රෝනික අයන ඇතුළත් කාණ්ඩය වනුයේ,

(1) Ag^+, Cd^+	(2) $\text{Ga}^{3+}, \text{As}^{3+}$	(3) $\text{V}^{5+}, \text{K}^+$
(4) $\text{Ti}^{3+}, \text{Ca}^{2+}$	(5) $\text{Zn}^{2+}, \text{Cu}^{2+}$	
02. පහත ප්‍රභේදවල මධ්‍ය පරමාණුවේ ඔක්සිකරණය අංක හා මුහුම්කරණය සමාන යුගලය වනුයේ,

(1) $\text{XeOF}_4, \text{S}_2\text{OF}_4$	(2) $\text{N}_2\text{H}_4, \text{NOCl}_2$	(3) $\text{ClO}_3^-, \text{SO}_2\text{Cl}^-$
(4) NF_3, HN_3	(5) $\text{F}_2\text{O}, \text{NO}_2$	
03. CH_2NO_2 අයනය සම්බන්ධයෙන් පහත කුමන වගන්තිය අසත්‍යවේද?
  - (1) C හා N පරමාණුවල මුහුම්කරණය sp^2 වේ.
  - (2) මුළු එකසර යුගල ගණන 6 කි.
  - (3) මුළු σ බන්ධන ගණන 5 කි.
  - (4) C පරමාණුව වටා හැඩය චතුස්කලීය වේ.
  - (5) සංයුජතා කවච මුළු ඉලෙක්ට්‍රෝන සංඛ්‍යාව 24 කි.
04. පහත සංයෝගයේ IUPAC නාමය නිවැරදිව දැක්වෙනුයේ,

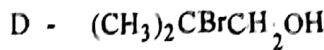
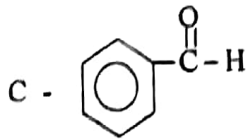
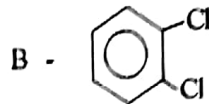

- (1) 3-amino-5-ethyl-2-hydroxy-4-methylhex-4-enal
- (2) 3-amino-2-hydroxy-4,5-dimethylhept-4-enal
- (3) 2-hydroxy-4,5-dimethyl-1-oxo-hept-4-en-3-amine
- (4) 3-amino-4,5-dimethyl-1-oxohept-4-enol
- (5) 3-amino-5-ethyl-4-methyl-1-oxohex-4-enol

05. පහත ප්‍රකාශ අතුරින් අසත්‍ය ප්‍රකාශ වනුයේ.

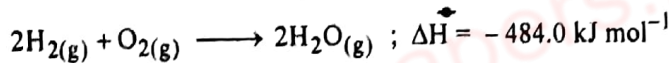
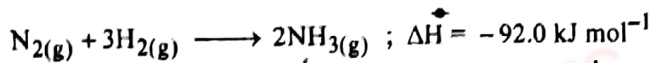
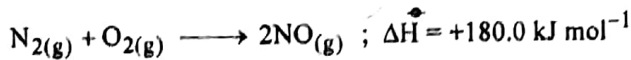
- (1) ජලයේ කැබනික්වියට හේතුවන ලෝහ කැටායන Ca^{2+} සහ Mg^{2+} වෙයි.
- (2) ජලයේ උෂ්ණත්වය ඉහළයත්ම ද්‍රව්‍ය ග්‍රහණයට භාජනය වේ.
- (3) ජලයේ සන්නායකතාව, අයනවල භාජනය, අයනවල සවලතාව ග්‍රහණය වීමට හේතු වන සාධක මත පමණක් රඳා පවතී.
- (4) ක්ෂුද්‍රජීවීන් විසින් සිදුකරන, කාබනික ද්‍රව්‍යවල ග්‍රහණය සඳහා අවශ්‍ය ග්‍රහණය වෛරසායනික ග්‍රහණයට ඉල්ලුම (BOD) නම් වේ.
- (5) ජලය පිරිසිදු කිරීමේ ක්‍රියාවලිය සඳහා $\text{Al}^{3+}_{(aq)}$ යොදා ගත හැක.

06. පහත කුමන සංයෝග $\text{AgNO}_3(aq)$ ද්‍රාවණයක් සහ $\text{NH}_3(aq)$ ද්‍රාවණයක් සමඟ ප්‍රතික්‍රියාවෙන් ජීර්ණයක් ලබාදෙන්නේද?

- (1) A සහ B පමණි.
- (2) B සහ D පමණි.
- (3) A සහ C පමණි.
- (4) A, C සහ D පමණි.
- (5) ඉහත සියල්ලම.

07. 25°C දී පහත ප්‍රතික්‍රියා සලකන්න.

පහත දී ඇති සමීකරණය සම්බන්ධයෙන් කුමන වගන්තිය අසත්‍ය වේද?

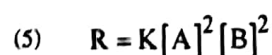
- (1) ප්‍රතික්‍රියාවේ සම්මත එන්තැල්පි විපර්යාසය -908 kJ mol^{-1} වේ.
- (2) ප්‍රතික්‍රියාව අවසානයේ එන්ට්‍රොපිය වැඩිවේ.
- (3) ඕනෑම උෂ්ණත්වයක් සඳහා ප්‍රතික්‍රියාව ස්වයංසිද්ධ වේ.
- (4) $\text{NH}_3(g)$ හි සම්මත දහන එන්තැල්පිය -227 kJ mol^{-1} වේ.
- (5) ප්‍රතික්‍රියාව තාපඅවශෝෂක වන අතර උෂ්ණත්වයත් සමඟ එන්තැල්පි වෙනස වැඩිවේ.

08. $\text{A} + 2\text{B} \longrightarrow \text{AB}_2$ යන උපකල්පිත ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා සිඝ්‍රතාව පිළිබඳ පරීක්ෂණ ශ්‍රේණියක් සිදුකරන ලදී.

B හි සාන්ද්‍රණය නියතව තබාගෙන A හි සාන්ද්‍රණය දෙගුණ කළ විට ප්‍රතික්‍රියා සිඝ්‍රතාව දෙගුණයක් විය.

A හි සාන්ද්‍රණය නියතව තබාගෙන B හි සාන්ද්‍රණය දෙගුණයක් කළ විට ප්‍රතික්‍රියා සිඝ්‍රතාව හතර ගුණයකින් වැඩිවිය.

ඉහත ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා සිඝ්‍රතා සමීකරණය වනුයේ,

09. A නම් අවර්ණ ජලීය ද්‍රාවණය තුළ X සහ Y යනුවෙන් අයන වර්ග දෙකක් අඩංගු වේ. A ද්‍රාවණයට තනුක අම්ල ද්‍රාවණයක් එක්කළ විට ගන්ධයක් සහිත දුඹුරු පැහැති වායුවක් පිටවේ. $Pb(CH_3COO)_2$ ද්‍රාවණය සමඟ අයන ද්‍රාවණය පරීක්ෂා කළ විට සාන්ද්‍ර NH_3 තුළ අද්‍රාව්‍ය දුඹු පැහැති අවක්ෂේපයක් ලැබුණි. X සහ Y අයන විය හැක්කේ,

(1) Br^- සහ SO_3^{2-}	(2) NO_2^- සහ $S_2O_3^{2-}$
(3) NO_2^- සහ SO_4^{2-}	(4) Br^- සහ $S_2O_3^{2-}$
(5) NO_2^- සහ SO_3^{2-}	

10. Sodium percarbonate $(NO_2CO_3)_x \cdot y(H_2O_2)$, යනු ඔක්සිකාරකයකි. 0.1 mol dm^{-3} ධු Sodium percarbonate 10.0 cm^3 ක් කාමර උෂ්ණත්ව පීඩන තත්ව යටතේ ආම්ලිකරණයේදී $CO_2(g)$ වායු 48.0 cm^3 ක පරිමාවක් මුදාහරී. 10.0 cm^3 ක තවත් සාම්පලයක් සාන්ද්‍රණය 0.05 mol dm^{-3} ධු $KMnO_4$ සමඟ අනුමාපනයේදී 24.0 cm^3 ක් ප්‍රථමයෙන් ම ලා රෝස පැහැයක් දක්නට ලැබෙන මොහොතේදී වැයවේ. $x : y$ අතර අනුපාතය වනුයේ.

- (1) 1:3   (2) 2:3   (3) 1:6   (4) 1:2   (5) 3:4

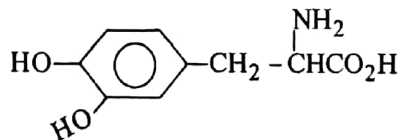
11. ස්පර්ශ ක්‍රමයෙන් H_2SO_4 අම්ලය නිෂ්පාදනය සම්බන්ධයෙන් පහත කුමන වගන්තිය අසත්‍යවේද?

- (1) අප වායු මුදාහැරීමක් සිදු නොවේ.
- (2) පහත් උෂ්ණත්ව, ඉහළ පීඩන හා ප්‍රතික්‍රියකවල ඉහළ සාන්ද්‍රණ අත්‍යවශ්‍ය වේ.
- (3) උත්ප්‍රේරකය ලෙස $\frac{1}{2}O_5(s)$ භාවිතා කරයි.
- (4) $SO_3(g)$ අම්ලයට අවශේෂණය කිරීමෙන් Oleic (ඔලෙයික්) අම්ලය සාදයි.
- (5) ප්‍රතික්‍රියාව තාපඅවශේෂක වේ.

12. අදාළ කාර්මික ක්‍රියාවලියේදී සිදු නොවන ප්‍රතික්‍රියාව සහිත පිළිතුර හඳුනා ගන්න.

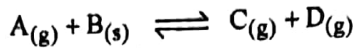
- (1) යකඩ නිස්සාරණය - $CaO(s) + Al_2O_3(s) \longrightarrow Ca(AlO_2)_2(l)$
- (2) පොස්ෆේට් පොහොර නිෂ්පාදනය - $CaCl_2(s) + (NH_4)_2SO_4(g) \longrightarrow CaSO_4(s) + 2NH_4Cl$
- (3) ඔස්වල්ඩ් ක්‍රියාවලිය - $2NO(g) + O_2(g) \longrightarrow 2NO_2(g)$
- (4) හේබර් ක්‍රියාවලිය - $2CH_4(g) + O_2(g) \longrightarrow 2CO(g) + 4H_2(g)$
- (5) ටයිටේනියම් නිස්සාරණය - $TiO_2(s) + C(s) + Cl_2(g) \longrightarrow TiCl_2(l) + CO_2(g)$

13. Dopamine නැමති සංයෝගය සම්බන්ධයෙන් කුමන ප්‍රකාශය අසත්‍යවේද?

- (1) ප්‍රකාශ සමාවයවීක යුගලයක් පවතී.
- (2) තනුක ඛනිජ අම්ල සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කර ලවණයක් සාදයි.
- (3) $NaOH$ සමඟ 1 : 3 ස්ටොයිකියෝමිතික අනුපාතයට ප්‍රතික්‍රියා කර ලවණයක් සාදයි.
- (4) $NaNO_2 / HCl$ සමඟ ප්‍රතික්‍රියාවෙන් N_2 වායුව ලබාදේ.
- (5) ඉලෙක්ට්‍රෝලික ආදේශ හා නියුක්ලියෝලික ආකලන ප්‍රතික්‍රියා සිදුකරයි.

14. පහත දැක්වා ඇති සමතුලිත පද්ධතිය සම්බන්ධයෙන් සත්‍ය ප්‍රකාශය තුමන්වේද?

- (1) ඉහත පද්ධතියේ $K_p = K_c$ වේ.
- (2) $A_{(g)}$ ප්‍රමාණය වැඩි කරන විට ඉදිරි ප්‍රතික්‍රියාව සීඝ්‍රවී Q_c ද වැඩිවේ.
- (3) $B_{(s)}$ ප්‍රමාණය වැඩි කරන විට ඉදිරි ප්‍රතික්‍රියාව සීඝ්‍රවේ.
- (4) $C_{(g)}$ හා $D_{(g)}$ ප්‍රමාණය වැඩි කරන විට ආපසු ප්‍රතික්‍රියාව සීඝ්‍ර වී Q_c අගය වැඩිවේ.
- (5) පද්ධතියේ උෂ්ණත්වය වෙනස් කළද K_p හා K_c අගය වෙනස් නොවේ.

15. ද්විභාෂමික අම්ලයක 0.4 g ක සාම්පලයක් සම්පූර්ණයෙන් ම උදාසීන කිරීමට 0.40 mol dm^{-3} වූ NaOH ද්‍රාවණ 8.00 cm^3 ක් අවශ්‍ය විය. අම්ලයේ සාපේක්ෂ අණුක ස්කන්ධය වනුයේ, (g mol^{-1})

- (1) 62.5
- (2) 625
- (3) 250
- (4) 640
- (5) 500

16. කාබනික අම්ලයක් හෙක්සේන් තුළ දියවෙනවාට වඩා තෙගුණයක් ජලය තුළ දියවේ. කාබනික අම්ලයක 14.5 g ක් හෙක්සේන් 100 cm^3 ක් හා ජලය 100 cm^3 ක් සමග මිශ්‍රකර සොලවයි. සමතුලිතතාවය එළඹී විට හෙක්සේන් 50 cm^3 ක් තුළ අම්ලය 1.6 g ඇති බව සොයාගත හැකිවිය. ජලය තුළදී අම්ලයේ විඝටන ප්‍රතිශතය වනුයේ,

- (1) 15.04 %
- (2) 2.504 %
- (3) 10.40 %
- (4) 12.20 %
- (5) 5.6 %

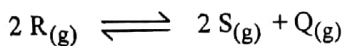
17. $\text{NH}_2\text{CN}_{(s)} + \frac{3}{2}\text{O}_2_{(g)} \longrightarrow \text{N}_2_{(g)} + \text{CO}_2_{(g)} + \text{H}_2\text{O}_{(l)}$ යන ප්‍රතික්‍රියාවේ සම්මත එන්තැල්පි විචර්යාසය -743 kJ mol^{-1} වේ.

බන්ධනය	සම්මත බන්ධන විඝටන එන්තැල්පිය / kJ mol^{-1}
N-H	+388
O=O	+496
N≡N	+945
C=O	+728
O-H	+463
C-N	+276

$\text{C}\equiv\text{N}$ හි සම්මත බන්ධන විඝටන එන්තැල්පිය වනුයේ, (kJ mol^{-1})

- (1) 613
- (2) 898
- (3) 960
- (4) 788
- (5) 398

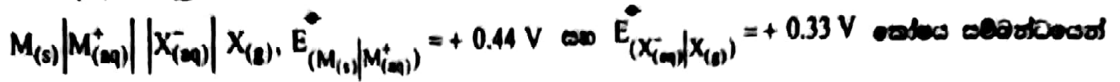
18. 27°C දී "R" වායුව අන්තර්ගත දෘඪ බඳුනක් තුළ පීඩනය $1 \times 10^6 \text{ Nm}^{-2}$ වේ. මෙය ආලෝකයට නිරාවරණය වීමේදී විශෝජනය වී පහත සමතුලිතතාව ඇතිකර ගනී.

27°C දී සමතුලිතතාවයට ළඟා වූ විට බඳුනේ පීඩනය $1.2 \times 10^6 \text{ Nm}^{-2}$ බව සොයා ගන්නා ලදී. සමතුලිත විට විශෝජනය වූ "R" හි ප්‍රතිශතය වන්නේ,

- (1) 70
- (2) 20
- (3) 40
- (4) 60
- (5) 85

19. පහත දී ඇති විද්‍යුත් රසායනික කෝෂ සලකන්න.

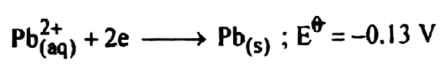
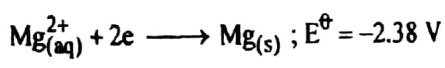
පහත කුමන ප්‍රකාශය සත්‍යවේද?

- (1) $E^{\ominus}_{\text{cell}} = -0.77 \text{ V}$ සහ $M^+_{(aq)} + X^-_{(aq)} \longrightarrow M_{(s)} + X_{(g)}$ ස්වයංසිද්ධ වේ.
- (2) $E^{\ominus}_{\text{cell}} = +0.77 \text{ V}$ සහ $M_{(s)} + X_{(g)} \longrightarrow M^+_{(aq)} + X^-_{(aq)}$ කෝෂ ප්‍රතික්‍රියාව ස්වයංසිද්ධ වේ.
- (3) $E^{\ominus}_{\text{cell}} = +0.11 \text{ V}$ සහ $M_{(s)} + X^-_{(aq)} \longrightarrow M^+_{(aq)} + X_{(g)}$ කෝෂ ප්‍රතික්‍රියාව ස්වයංසිද්ධ වේ.
- (4) $E^{\ominus}_{\text{cell}} = -0.11 \text{ V}$ සහ $M_{(s)} + X^-_{(aq)} \longrightarrow M^+_{(aq)} + X_{(g)}$ කෝෂ ප්‍රතික්‍රියාව ස්වයංසිද්ධ වේ.
- (5) $E^{\ominus}_{\text{cell}} = +0.77 \text{ V}$ සහ $M_{(s)} + X_{(g)} \longrightarrow M^+_{(aq)} + X^-_{(aq)}$ කෝෂ ප්‍රතික්‍රියාව ස්වයංසිද්ධ වේ.

20. සාන්ද්‍රණය 0.5 mol dm^{-3} වූ එකභාමිලික දුර්වල භස්මයක ($K_b = 1 \times 10^{-12}$, 25°C දී) 25 ml ක් ද්‍රාවණයක් 0.15 mol dm^{-3} වූ HCl අම්ලය සමඟ 25°C දී අනුමාපනය කරන ලදී. සමතුලන ලක්ෂ්‍යයේදී pH අගය වනුයේ, (25°C දී $K_w = 1 \times 10^{-14}$)

- (1) 3.7   (2) 2.7   (3) 8.2   (4) 12.4   (5) 8.6

21. සංකාරක PbCl_2 ද්‍රාවණයක් තුළ $\text{PbCl}_2(s)$ අඩංගු බිකරයක Mg ලෝහ පටියක් සහ Pb ලෝහ පටියක් ගිල්වා මෙම ලෝහ පටි දෙක සන්නායකයක් මගින් සම්බන්ධ කළ විගස දැකිය හැකි නිරීක්ෂණ මොනවාද?

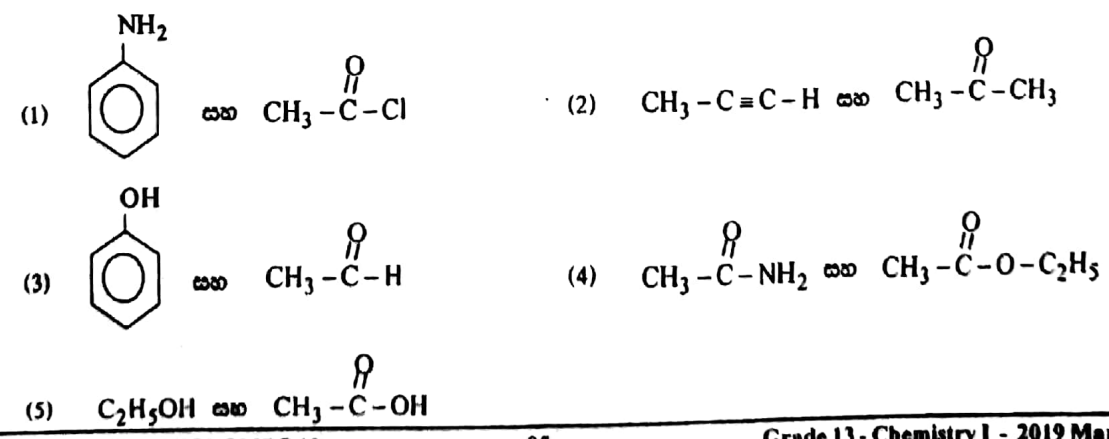

- (1) Mg තැන්පත් වේ. Pb දියවේ. $\text{PbCl}_2(s)$ ද දියවේ.
- (2) Mg දියවේ. Pb තැන්පත් වේ. $\text{PbCl}_2(s)$ දියවේ.
- (3) Mg දියවේ. Pb දියවේ. $\text{PbCl}_2(s)$ දියවේ.
- (4) Mg දියවේ. Pb දියවේ. $\text{PbCl}_4(s)$ තැන්පත් වේ.
- (5) ද්‍රාවණයෙහි Cl^- සාන්ද්‍රණය අඩුවී ද්‍රාවණය අසංකාරක වේ.

22. සංවෘත දෘඪ බඳුනක් තුළ අඩංගු වායු මිශ්‍රණයක $\text{CO}_{(g)}$, $\text{CH}_4(g)$ සහ $\text{He}_{(g)}$ අන්තර්ගත වන අතර මිශ්‍රණයේ පරිමාව 20 cm^3 විය. වැඩිපුර $\text{O}_2(g)$ ඇතිවීම බඳුන තුළ ඇතිවන ස්ඵටිකයකට පසුව කාමර උෂ්ණත්වයේදී මිශ්‍රණයේ පරිමාව 13.0 cm^3 විය. ඉතිරි වූ වායු මිශ්‍රණය NaOH ද්‍රාවණයක් තුළින් ගැවුම්ව පරිමාව 14.0 cm^3 වන්නේද? අඩුවිය. ආරම්භක මිශ්‍රණය තුළ CO , CH_4 සහ He වායුවල පරිමා ප්‍රතිශත පිළිවෙලින්.

- (1) 50, 10, 40   (2) 30, 40, 30   (3) 50, 20, 30   (4) 30, 60, 10   (5) 50, 10, 40

23. NaOH ද්‍රාවණයක් භාවිතයෙන් පහත කුමන යුගලය වෙන්කර හඳුනා ගත හැකිද?

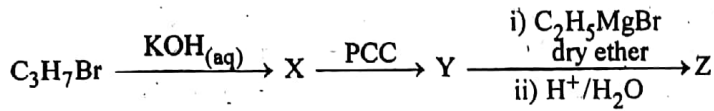

24. ජලීය $\text{Fe}_2(\text{SO}_4)_3$ ද්‍රාවණයක 50 cm^3 පරිමාවක් අක්‍රිය ඉලෙක්ට්‍රෝඩ දෙකක් යොදා විද්‍යුත් විච්ඡේදනය කරන ලදී. විද්‍යුත් විච්ඡේදනයේදී යොදාගත් ධාරාව 1 mA වන අතර සියලුම Fe^{3+} අයන Fe(s) ලෙස කැතෝඩයේදී තැන්පත් වීම සඳහා තත්පර 9.65 ක් ගතවිය. ද්‍රාවණයෙහි තිබූ $\text{Fe}^{3+}_{(aq)}$ සාන්ද්‍රණය කුමක්වේද?

($IF = 96500 \text{ cmol}^{-1}$)

- (1) $1 \times 10^{-5} \text{ mol dm}^{-3}$ (2) $5 \times 10^{-5} \text{ mol dm}^{-3}$
 (3) $1 \times 10^{-4} \text{ mol dm}^{-3}$ (4) $2 \times 10^{-4} \text{ mol dm}^{-3}$
 (5) $3 \times 10^{-4} \text{ mol dm}^{-3}$

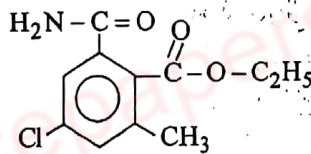
25. $\text{C}_3\text{H}_7\text{Br}$ සංයෝගය පහත ප්‍රතික්‍රියා අනුක්‍රමය සිදුකරයි.

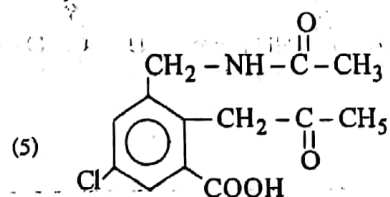
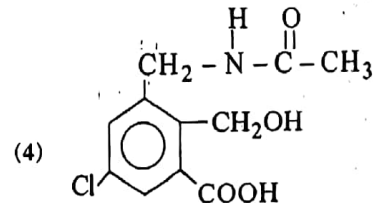
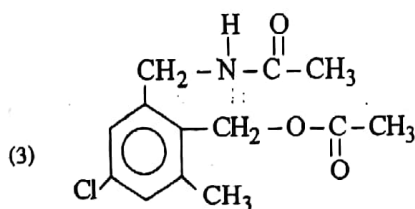
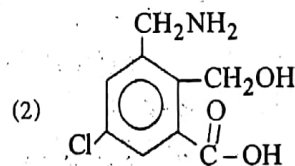
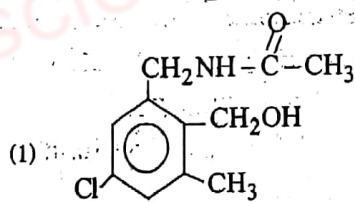
X, Y සහ Z යන සංයෝග විය යුත්තේ,

	<u>X</u>	<u>Y</u>	<u>Z</u>
(1)	$\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_2\text{OH}$	$\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CO}_2\text{H}$	$\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CHO}$
(2)	$\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_2\text{OH}$	$\text{CH}_3\text{CH}(\text{OH})\text{CH}_2\text{OH}$	$\text{CH}_3\text{C}(\text{OH})(\text{C}_2\text{H}_5)\text{CH}_3$
(3)	$\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_2\text{OH}$	$\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CHO}$	$\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}(\text{C}_2\text{H}_5)\text{OH}$
(4)	$\text{CH}_3\text{CH}(\text{OH})\text{CH}_3$	CH_3COCH_3	$\text{CH}_3\text{CO}_2\text{H}$
(5)	$\text{CH}_3\text{CH}(\text{OH})\text{CH}_3$	$\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CHO}$	$\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}(\text{C}_2\text{H}_5)\text{OH}$

26. L නැමති සංයෝගයක් LiAlH_4 සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කරවා ජලවිච්ඡේදනයෙන් M සංයෝගය ලබාදේ. M CH_3COCl නිර්ද්‍රවීය ද්‍රාවණයක් ඇතිවිට උණුසුම් කළවිට N නැමති සංයෝගය ලබාදේ. L හි ව්‍යුහය පහත දක්වා ඇත.

N සංයෝගයේ ව්‍යුහය වන්නේ,

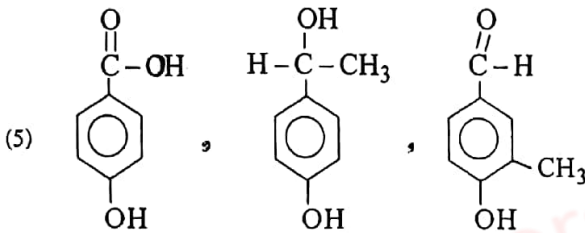
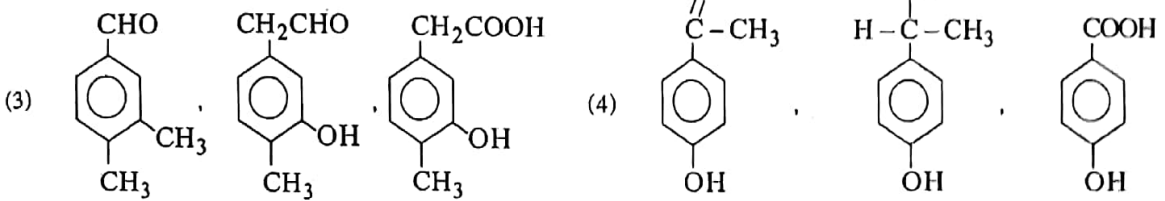
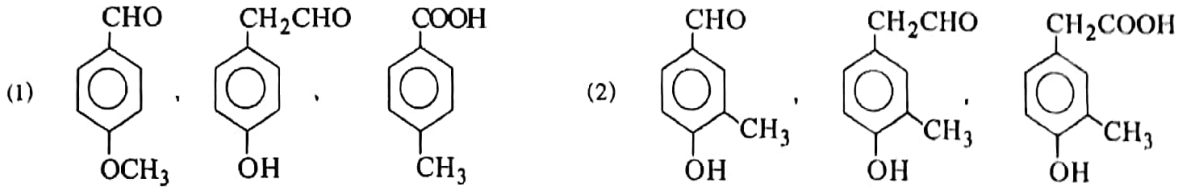

27. $C_8H_8O_2$ යන අණුක සූත්‍රය ඇති A, B සහ C යන para - ආදේශිත ඇරෝමැටික සමාවයවික සංයෝග තුන හඳුනා ගැනීම සඳහා පහත පරිදි පරීක්ෂණ සිදුකරන ලදී.

I. A සහ B ටොලන්ස් ප්‍රතිකාරකය සමග රිදී කැඩපත ලබාදෙන අතර B සංයෝගය $0 - 5^\circ C$ දී $NaNO_2 / HCl$ සමග රතු පැහැති අවක්ෂේපයක් ලබාදේ.

II. C සංයෝගය ජලීය $NaHCO_3$ සමග ක්ෂණිකව ප්‍රතික්‍රියා කරයි.

A, B සහ C සංයෝග පිළිවෙලින් වනුයේ,

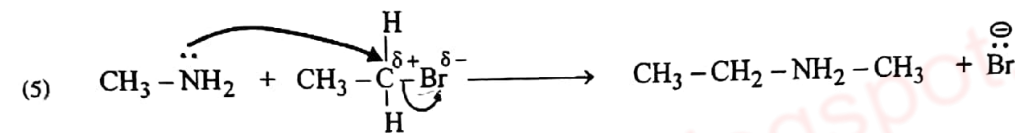
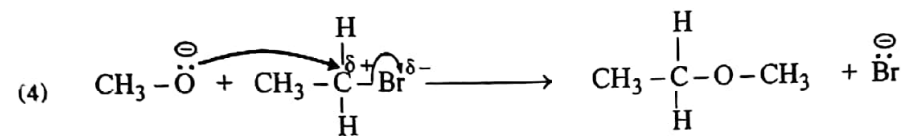
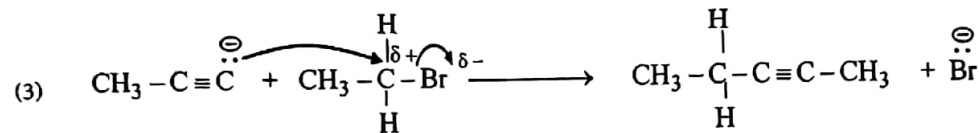
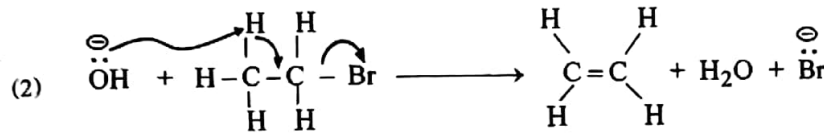
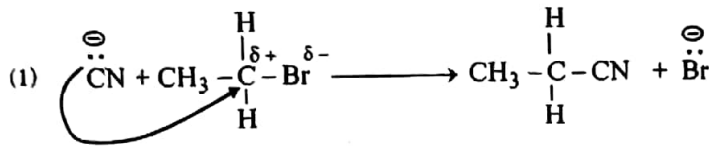
28. ප්‍රෝටෝනයක් (Proton) ආලෝකයේ ප්‍රවේගය මෙන් 50% ක වේගයකින් යුතුව චලනය වේ. ප්‍රෝටෝනයේ ස්කන්ධය $1.673 \times 10^{-27} \text{ kg}$ නම් ඩිබ්‍රොග්ලි තරංග ආයාමය වනුයේ,

- (1) $2.64 \times 10^{-15} \text{ nm}$ (2) $5.28 \times 10^{15} \text{ nm}$
 (3) $1.32 \times 10^{-8} \text{ nm}$ (4) $5.28 \times 10^{-8} \text{ nm}$
 (5) $2.92 \times 10^{-16} \text{ nm}$

29. x සහ y යන ද්‍රාවක දෙක එකිනෙක මිශ්‍ර වීමෙන් පරිපූර්ණ ද්‍රාවණයක් සාදයි. x හි 1 mol ක් ද y හි 3 mol ක් ද අඩංගු වන ද්‍රාවණයේ 300 K දී වාෂ්ප පීඩනය $3.0 \times 10^5 \text{ Pa}$ වේ. එම උෂ්ණත්වයේදී y හි 1 mol ක් ද්‍රාවණයට එක්කල විට ද්‍රාවණයේ වාෂ්ප පීඩනය $1.0 \times 10^5 \text{ Pa}$ වලින් වැඩිවිය. x හා y හි සංශුද්ධ අවස්ථාවේදී වාෂ්ප පීඩන පිළිවෙලින් වනුයේ,

- (1) $2.2 \times 10^5 \text{ Pa}$ සහ $3.3 \times 10^5 \text{ Pa}$
 (2) $7.8 \times 10^5 \text{ Pa}$ සහ $1.3 \times 10^5 \text{ Pa}$
 (3) $3.3 \times 10^5 \text{ Pa}$ සහ $4.3 \times 10^5 \text{ Pa}$
 (4) $4.6 \times 10^5 \text{ Pa}$ සහ $6.2 \times 10^5 \text{ Pa}$
 (5) $5.6 \times 10^5 \text{ Pa}$ සහ $6.2 \times 10^5 \text{ Pa}$

30. ethylbromide හි නියුක්ලියෝෆිලික ආදේශ ප්‍රතික්‍රියාවල ප්‍රතික්‍රියා යාන්ත්‍රණ අතුරින් දෝෂ සහිත යාන්ත්‍රණය ඇත්තේ,

● අංක 31 සිට අංක 40 තෙක් එක් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා දී ඇති (a), (b), (c) හා (d) යන ප්‍රතිචාර හතර අතුරින් එකක් හෝ වැඩි සංඛ්‍යාවක් හෝ නිවැරදිය. නිවැරදි ප්‍රතිචාරය / ප්‍රතිචාර කවරේදැයි තෝරාගන්න.

- (a) හා (b) පමණක් නිවැරදි නම් ..... 1 මතද
- (b) හා (c) පමණක් නිවැරදි නම් ..... 2 මතද
- (c) හා (d) පමණක් නිවැරදි නම් ..... 3 මතද
- (a) හා (d) පමණක් නිවැරදි නම් ..... 4 මතද

වෙනත් ප්‍රතිචාර සංඛ්‍යාවක් හෝ සංයෝජනයක් හෝ නිවැරදි නම් ..... 5 මතද 'X' ලකුණු කරන්න.

උපදෙස් සැකවින්				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
(a) හා (b) පමණක් නිවැරදිය	(b) හා (c) පමණක් නිවැරදිය	(c) හා (d) පමණක් නිවැරදිය	(a) හා (d) පමණක් නිවැරදිය	වෙනත් කිසියම් ප්‍රතිචාරයක් හෝ ප්‍රතිචාර සංයෝජනයක් හෝ නිවැරදිය.

31. හයිඩ්‍රජන් පමාණුව සඳහා බෝර්වාදය සම්බන්ධයෙන් පහත කුමන වගන්ති/වගන්තිය අසත්‍යවේද?
 (a) $n = 2$ කක්ෂයේ ඇති ඉලෙක්ට්‍රෝනයක වේගය $n = 1$ කක්ෂයේ ඇතිවිට දිව වඩා වැඩිය.
 (b) තාපවිය වටා ඇති නිශ්චිත කක්ෂවල ඉලෙක්ට්‍රෝන චලනය වෙමින් පවතී.
 (c) ඉලෙක්ට්‍රෝනය ශක්ති මට්ටමකින් තවත් ශක්ති මට්ටමකට සංක්‍රමණය වේ.
 (d) මෙම සංක්‍රමණ ක්‍රියාවලියේදී ඉලෙක්ට්‍රෝනයේ ශක්තිය ඉවත් වීම ෆෝටෝන ලෙස පිට කරයි.

32. Sulphur dioxide අණුව සම්බන්ධයෙන් පහත කුමන ප්‍රකාශ/ප්‍රකාශය අසත්‍යවේද?
 (a) SO_2 අණුව කෝණික වන අතර OF_2 හා සමව්‍යුහ වේ.
 (b) Sulphuric අම්ලයේ නිර්ජලීය ආකාරය SO_2 ය.
 (c) SO_2 ආම්ලික ඔක්සයිඩයකි.
 (d) O - S - O බන්ධන කෝණය බන්ධන කෝණය F - O - F බන්ධන කෝණයට වඩා කුඩා වේ.

33. $2A_{(g)} + B_{(g)} \longrightarrow 2D_{(g)}$ යන ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා $\Delta H_{300K} = -10 \text{ kJ mol}^{-1}$ හා $\Delta S_{300K} = -35 \text{ JK}^{-1} \text{ mol}^{-1}$ වේ.

මෙම ප්‍රතික්‍රියාව,

- (a) $\Delta G^\circ = -500 \text{ kJ mol}^{-1}$ වන තෙක් ස්වයං-සිද්ධ වේ.
- (b) 10°C දී ස්වයං-සිද්ධ වේ.
- (c) සමතුලිතතාවේ පවතී.
- (d) උෂ්ණත්වයෙන් ස්වයං-සන්න වේ.

34. සංවෘත දෘඪ බඳුනක් තුළ සිදුවන $A_{(s)} + AB_{2(g)} \rightleftharpoons 2AB_{(g)}$ ප්‍රතික්‍රියාව 400°C දී හා 600°C දී $AB_{(g)}$ එල ප්‍රමාණය පිළිවෙලින් 70% හා 85% වේ. පහත වගන්ති අතරින් සත්‍ය වගන්තිය වගන්ති මොනවාද?

- (a) ප්‍රතික්‍රියාව තාපදායක වේ.
- (b) ප්‍රතික්‍රියාව තාපඅවශෝෂක වේ.
- (c) $A_{(s)}$ ඉවත් කිරීම මගින් සමතුලිතතාව ප්‍රතික්‍රියා දෙසට නැඹුරු කළ හැකිය.
- (d) උෂ්ණත්වය වැඩි කිරීම ඉදිරි ප්‍රතික්‍රියාවට හිතකර වේ.

35. පහත සඳහන් ප්‍රකාශන අතරින් සත්‍ය වනුයේ.

- (a) පොලිඑතිලීන්, පොලිඑතීන්, වොලික්, ඩික්ලොරි යනු සංඝණක ඔක්සිඩේෂන් වලට ලක්වන බහුඅවයවික වේ.
- (b) යුරියා-පොලිඑතිලීන්, පොලිඑතිලීන්, වොලික්, පොලිඑතින් යනු ආකලන ඔක්සිඩේෂන් වලට ලක්වන බහුඅවයවික වේ.
- (c) පොලිඑතිලීන්, ඩික්ලොරි, පොලිඑතීන්, වොලික් යනු සංඝණක ඔක්සිඩේෂන් වලට ලක්වන බහුඅවයවික වේ.
- (d) පොලිඑතිලීන්, වොලික්, පොලිඑතිලීන්, ස්ටීරික් අම්ල යනු ආකලන ඔක්සිඩේෂන් වලට ලක්වන බහුඅවයවික වේ.

36. පහත ප්‍රකාශ අතරින් කිවුරුදී වනුයේ.

- (a) NaOH නිෂ්පාදනයේදී අතුරුඵලයක් වශයෙන් Cl_2 ලබාදෙයි.
- (b) සබන් නිෂ්පාදනයේදී අතුරුඵලයක් ලෙස 'ග්ලිසරෝල්' ලබාදෙයි.
- (c) Na_2CO_3 නිෂ්පාදනයේ අතුරුඵලයක් වශයෙන් CO_2 ලබාදෙයි.
- (d) NH_3 නිෂ්පාදනයේ අතුරුඵලයක් ලෙස යුරියා ලැබෙයි.

37. පහත ප්‍රකාශ අතරින් කුමන ප්‍රකාශ ප්‍රකාශ සත්‍යවේද?

- (a) නයිට්‍රොසර්ග් ඔක්සිඩේෂන් HNO_3 නිෂ්පාදනයේදී ලෙස ක්‍රියා කරයි.
- (b) නයිට්‍රොසර්ග් ඔක්සිඩේෂන් H_2SO_4 උත්ප්‍රේරකයක් ලෙස ක්‍රියා කරයි.
- (c) ඩෙන්සිටි Cl_2 සමඟ ආකලන ප්‍රතික්‍රියාවට භාජනය වේ.
- (d) $-\text{NHCOR}$ කාණ්ඩය ඩෙන්සිටි නිෂ්පාදනයේදී වික්‍රියකාරකයකි.

38. $\text{Ag}_2\text{SO}_4(s)$ ($K_{sp} = 1.2 \times 10^{-5}$, 25°C දී) සාමාන්‍ය ද්‍රාවණයකින් 10 ml ක් පරිමාව 1.0 dm^3 තෙක් කුඩුක කර එට $0.5 \times 10^{-2} \text{ mol dm}^{-3}$ දී $\text{BaCl}_2(aq)$ ද්‍රාවණයක් එකතු කරන ලදී.

$K_{sp}(\text{BaSO}_4(s)) = 1.0 \times 10^{-10}$ හා $K_{sp}(\text{AgCl}(s)) = 1.6 \times 10^{-10}$ යනම්

පහත කුමන ප්‍රකාශ/ප්‍රකාශ සත්‍යවේද?

- (a) BaSO_4 , AgCl ට ප්‍රථමව අවක්ෂේප වේ.
- (b) BaSO_4 සහ AgCl අවක්ෂේප වේ.
- (c) BaSO_4 පමණක් අවක්ෂේප වන අතර එවිට $[\text{Ag}^+(aq)] = 4.9 \times 10^{-5} \text{ mol dm}^{-3}$ වේ.
- (d) AgCl අවක්ෂේප වන $[\text{Cl}^-(aq)] = 1 \times 10^{-2} \text{ mol dm}^{-3}$ වේ.

39. ඉතා කනුක NaI ද්‍රාවණයක් මිනිරන් ඉලෙක්ට්‍රෝඩ යොදා ෆිනොල්තලීන් ඇතිවීම් විද්‍යුත් විච්චේදනය කරන විට සිදුවන ක්‍රියා සම්බන්ධයෙන් පහත කුමන ප්‍රකාශ/ප්‍රකාශය සත්‍යවේද?
- (a) ඇනෝඩය අසල $2\text{H}_2\text{O}(l) \longrightarrow \text{O}_2(g) + 4e + 4\text{OH}^-_{(aq)}$ යන ක්‍රියාව සිදුවේ.
- (b) සෑණ ඉලෙක්ට්‍රෝඩය අසලින් H_2 වායුව මුක්ත වේ.
- (c) ඇනෝඩයේදී $\text{I}_2(g)$ වායුව මුක්ත වන අතර කැතෝඩය අසල රෝස පැහැවේ.
- (d) කැතෝඩය අසල $2\text{H}^+ + 2e \longrightarrow \text{H}_2$ ක්‍රියාව සිදුවේ.

40. කනුක NH_4OH ද්‍රාවණයක් යොදා ගනිමින් හඳුනාගත නොහැකි කැටායන යුගලය වන්නේ,
- (a) $\text{Cr}^{3+}, \text{Mn}^{2+}$ (b) $\text{Fe}^{3+}, \text{Cu}^{2+}$
- (c) $\text{Co}^{2+}, \text{Ni}^{2+}$ (d) $\text{Ba}^{2+}, \text{Cu}^{2+}$

● 41 සිට 50 දක්වා ප්‍රශ්න සඳහා පිළිතුරු ලකුණු කිරීම සඳහා උපදෙස් සම්පිණ්ඩනය.

අංක 41 සිට 50 තෙක් එක් එක් ප්‍රශ්න සඳහා ප්‍රකාශ දෙක බැගින් ඉදිරිපත් කර ඇත. එම ප්‍රකාශ යුගලයට භෞදිකම ගැලපෙනුයේ පහත වගුවෙහි දැක්වෙන (1), (2), (3), (4) සහ (5) යන ප්‍රතිචාරවලින් කවර ප්‍රතිචාරය දැයි තෝරා උත්තර පත්‍රයෙහි උචිත ලෙස (X) ලකුණු කරන්න.

ප්‍රතිචාරය	පළමුවැනි ප්‍රකාශය	දෙවැනි ප්‍රකාශය
(1)	සත්‍යවේ.	සත්‍යවන අතර, පළමුවැනි ප්‍රකාශය නිවැරදිව පහදා දෙයි.
(2)	සත්‍යවේ.	සත්‍යවන නමුත්, පළමුවැනි ප්‍රකාශය නිවැරදිව පහදා නොදෙයි.
(3)	සත්‍යවේ.	අසත්‍යයවේ.
(4)	අසත්‍යවේ.	සත්‍යවේ.
(5)	අසත්‍යවේ.	අසත්‍යයවේ.

	පළමුවැනි ප්‍රකාශය	දෙවැනි ප්‍රකාශය
41.	කාණ්ඩයේ පහළට යනවිට ජලය සමග ක්ෂාර ලෝහවල ප්‍රතික්‍රියාශීලීතාව වැඩිවේ.	ලෝහ පරමාණුවේ විශාලත්වය වැඩිවන විට ප්‍රබල ලෝහක බන්ධන සෑදේ.
42.	ClO_2 සහ ක්ලෝරෝ ඇමීන විෂබීජ නාශකයක් ලෙස භාවිතා වේ.	Cl බැක්ටීරියා ඔක්සිහරණය කිරීම මගින් විනාශ කරයි.
43.	ඇමයිඩ අම්ල ක්ලෝරයිඩවලට වඩා ප්‍රතික්‍රියාශීලී වේ.	NH_2 වැඩි සම්ප්‍රයුක්ත ව්‍යුහ සාදමින් ස්ථායීවන නමුත් X ඉතා කුඩා ඉලෙක්ට්‍රෝන විස්ථානගත විමක් හෝ නැත.
44.	යකඩ ලෝහය සමග Sn ලෝහය ගැටීමට සැලැස්සූ විට යකඩ විඛාදනය සිදු වේ.	ඇනෝඩය ආරක්ෂණයේදී යකඩයෙන් තැනූ භාණ්ඩ මත Sn ලෝහය ආලේප කිරීම සිදුකෙරේ.
45.	Vanadium හි ඔක්සයිඩවල ආම්ලිකතාව $\text{VO} < \text{VO}_2 < \text{V}_2\text{O}_5$ ලෙස විචලනය වේ.	අන්තර්ක ලෝහයේ ඔක්සිකරණ අවස්ථාව වැඩිවන විට අන්තර්ක ලෝහ වඩ වඩාත් ආම්ලික වේ.
46.	XeF_2 හා SCl_2 හැඩයෙන් සමාන වේ.	ඉලෙක්ට්‍රෝන ජ්‍යාමිතිය හා VSEPR යුගල් සමාන වේ.
47.	හිබ්ස් යෝජ්‍ය ශක්තිය අවස්ථා ශ්‍රිතයක් වේ.	$\Delta G = \Delta H - T\Delta S$ යන සමීකරණය අනුව එය ΔH , ΔT , ΔS යන අවස්ථා ශ්‍රිත තුන සමගම සංයෝජනය වී ඇත.
48.	ජලය උභයප්‍රේරීත ගුණ පෙන්වයි.	H_2O අම්ල සමග මෙන්ම භෂ්ම සමග ද ප්‍රතික්‍රියා කරයි.
49.	සමතුලිත පද්ධතියක සමතුලිතතා නියතය ප්‍රතික්‍රියකවල ආරම්භක සාන්ද්‍රණ මත බල නොපායි	සමතුලිතතාවේදී එක් එලයක සාන්ද්‍රණය මත රඳා පවතී.
50.	වායුවක විසරණ සීඝ්‍රතාව වායුවේ ඝනත්වය මත රඳා පවතී.	වායු අණුවල වර්ග මධ්‍යන්‍ය මූල ප්‍රවේගය අණුවේ ස්කන්ධයට අනුලෝමව සමානුපාතික වේ.

☆☆☆

නාලන්දා විද්‍යාලය - කොළඹ 10
NALANDA COLLEGE - COLOMBO 10
අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර උසස් පෙළ විභාගය 2019
දෙවන වාර පරීක්ෂණය - 2019 මාර්තු
රසායන විද්‍යාව - II
13 ශ්‍රේණිය

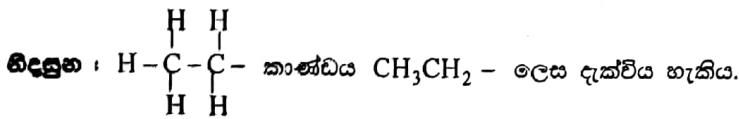
02 S II

කාලය : පැය 3 යි

නම : ..... පන්තිය : ..... විභාග අංකය : .....

උපදෙස් :

- * ගණක යන්ත්‍ර භාවිතයට ඉඩ දෙනු නොලැබේ.
- * අංක 4 සහ 7 ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සැපයීමේදී ඇල්කයිල් කාණ්ඩ සංක්ෂිප්ත ආකාරයකින් නිරූපණය කළ හැකිය.

- A කොටස - ව්‍යුහගත රචනා (පිටු 2 - 9)**
- * **සියලුම** ප්‍රශ්නවලට මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රයේම පිළිතුරු සපයන්න.
- * ඔබේ පිළිතුරු එක් එක් ප්‍රශ්නයට ඉඩ සලසා ඇති තැන්වල ලිවිය යුතුය. මේ ඉඩ ප්‍රමාණය පිළිතුරු ලිවීමට ප්‍රමාණවත් බව ද දීර්ඝ පිළිතුරු බලාපොරොත්තු නොවන බව ද සලකන්න.
- B සහ C කොටස - රචනා (පිටු 10 - 15)**
- * **සියලුම** ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.
- * සම්පූර්ණ ප්‍රශ්න පත්‍රයට නියමිත කාලය අවසන් වූ පසු A, B සහ C කොටස්වලට පිළිතුරු, A කොටස මුලින් තිබෙන පරිදි අමුණා විභාග ශාලාධිපතිට භාර දෙන්න.
- * ප්‍රශ්න පත්‍රයෙහි B සහ C කොටස් **පමණක්** විභාග ශාලාවෙන් පිටතට ගෙන යා හැකිය.
  - සාර්වත්‍ර වායු නියතය, $R = 8.314 \text{ JK}^{-1} \text{ mol}^{-1}$
  - ඇවගාඩරෝ නියතය, $N_A = 6.022 \times 10^{23} \text{ mol}^{-1}$
  - ප්ලාන්ක් නියතය, $h = 6.626 \times 10^{-34} \text{ Js}$

පරීක්ෂකගේ ප්‍රයෝජනය සඳහා පමණි.

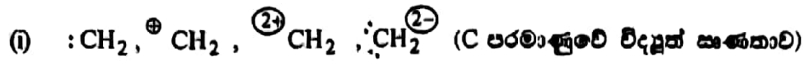
(02) රසායන විද්‍යාව II		
කොටස	ප්‍රශ්න අංකය	ලැබූ ලකුණු
A	1	
	2	
	3	
	4	
B	5	
	6	
	7	
C	8	
	9	
	10	
එකතුව		
ප්‍රතිශතය		

අවසාන ලකුණු	
ඉලක්කමෙන්	
අකුරින්	

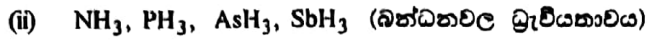
සංකේත අංක	
උත්තර පත්‍ර පරීක්ෂක	
පරීක්ෂා කළේ	1.
	2.
අධීක්ෂණය	

A කොටස - ව්‍යුහගත රචනා

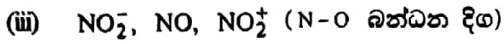
1. (a) පහත ප්‍රභේද එහි දක්වා ඇති ගුණය අනුව ආරෝහණය වන පිළිවෙලට සකසන්න.

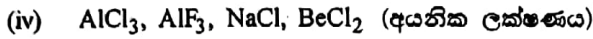
.....

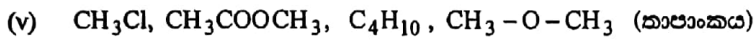
.....

.....

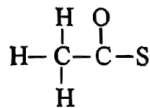

.....

.....

(b) පහත දක්වා ඇත්තේ එක්තරා සංයෝගයක දළ සැකැස්මයි.

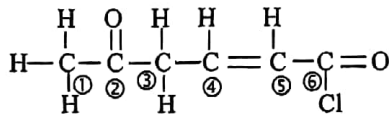
(i) එය සඳහා නිබ්‍ය හැකි ස්ථායීම ලුවීස් ව්‍යුහය ඇඳ දක්වන්න.

.....
 .....
 .....

(ii) එම ව්‍යුහය සඳහා නිබ්‍ය හැකි සියළුම සම්ප්‍රයුක්ත ව්‍යුහ අඳින්න.

.....
 .....
 .....
 .....

(c)

ඉහත සංයෝගය සැලකිල්ලට ගෙන පහත වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

	C ₂	C ₃	C ₄	C ₅	C ₆
VSEPR යුගල් ගණන					
හැඩය					
ඉලෙක්ට්‍රෝන යුගල ජ්‍යාමිතිය					

(d) පහත දී ඇති ප්‍රකාශන සත්‍ය නම් ✓ ලකුණ ද, අසත්‍ය නම් X ලකුණ ද යොදන්න.

- (i) හයිඩ්‍රජන් පරමාණුවේ 3d කාක්ෂිකයක ඇති ඉලෙක්ට්‍රෝනයක ශක්තිය, 4s කාක්ෂිකයක වූ ඉලෙක්ට්‍රෝනයක ශක්තියට වඩා අඩුය. ( )
- (ii) රතු ආලෝකයේ ෆෝටෝනයක ශක්තිය, නිල් ආලෝකයේ ෆෝටෝනයක ශක්තියට වඩා වැඩිය. ( )
- (iii) උච්ච වායුන්හි ද්විධ්‍රැව-ප්‍රේරිත ද්විධ්‍රැව අන්තර්ක්‍රියා පවතී. ( )
- (iv) 25°C දී සෑම තාපදායක ප්‍රතික්‍රියාවක් ම ස්වයංසිද්ධ වේ. ( )
- (v) පදාර්ථවලින් සෑදී තරංග සඳහා තරංග ආයාමය $\frac{h}{mV}$ මගින් දිය හැක. ( )

2. (a) Zn, Mg හා Cu පමණක් අඩංගු මිශ්‍ර ලෝහයකින් 3.0 g ක ස්කන්ධයක් 0.1 mol dm⁻³ වූ NaOH ද්‍රාවණයක් සමඟ වැඩිපුර ප්‍රතික්‍රියා කරවූ විට ස.උ.පි. හි දී පිට වූ වායු පරිමාව 840 cm³ ක් විය. ඉතිරි ශේෂයට HCl අම්ලයෙන් වැඩිපුර ප්‍රමාණයක් එක් කරන ලදී. එහි දී ස.උ.පි. හි දී 420 cm³ ක පරිමාවක් එකතු විය. (සා.ප.ස්. Zn = 65, Mg = 24, Cu = 63.5) ස.උ.පි. හි දී වායුවක පරිමාව 22.4 dm³ වේ.)

(i) මිශ්‍ර ලෝහයේ Zn හා Mg වල ස්කන්ධ ප්‍රතිශත සොයන්න.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(ii) ඉහත ලැබුණු ශේෂයට සාන්ද්‍ර HNO₃ අම්ල ද්‍රාවණයකින් ස්වල්පයක් එක් කළ විට සිදුවන ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා ඔක්සිකරණ අංක පමණක් භාවිතයෙන් තුලිත රසායනික සමීකරණය ලියන්න.

.....

.....

(b) A සිට E දක්වා ලේබල් කර ඇති පරීක්ෂණ නලවල පහත සඳහන් ද්‍රාවණ අඩංගු වේ. (පිළිවෙලින් නොවේ) KI, AgNO₃, Pb(NO₃)₂, NH₄NO₃, BaCl₂

ද්‍රාවණය	විස්තරය
A	<ul style="list-style-type: none"> • C සමඟ මිශ්‍ර කළ විට කහ පැහැ අවක්ෂේපයක් ලැබේ. • එම අවක්ෂේපය සාන්ද්‍ර NH₃ තුළ දිය නොවේ.
B	<ul style="list-style-type: none"> • කනුක H₂SO₄ අම්ලයෙන් ස්වල්පයක් එක් කළ විට සුදු පැහැ අවක්ෂේපයක් ලැබේ. තව දුරටත් ආම්ලික කළ ද එම අවක්ෂේපය දිය නොවේ.
C	<ul style="list-style-type: none"> • D සමඟ මිශ්‍ර කළ විට කදු කහ පැහැ අවක්ෂේපයක් ලැබේ. • එය උණු ජලයේ දියවන අතර සිසිල් කරන විට නැවත අවක්ෂේප වේ.
D	<ul style="list-style-type: none"> • රත් කරන විට වර්ණවත් වායුවක් පිටවේ. • ඝන ද්‍රව්‍යයක් ඉතිරි වේ.
E	<ul style="list-style-type: none"> • රත් කිරීමේදී වායුමය එල පමණක් ලබාදේ.

(i) A සිට E දක්වා ද්‍රාවණ හඳුනාගන්න.

A: .....

B: .....

C: .....

D: .....

E: .....

(ii) A සිට E දක්වා ද්‍රාවණ හඳුනා ගැනීමේදී සිදුවන ප්‍රතික්‍රියා සඳහා තුළිත රසායනික ප්‍රතික්‍රියා ලියන්න.

.....
 .....
 .....
 .....
 .....

(c) X^{n+} අයන $5.36 \times 10^{-3} \text{ mol}$ ප්‍රමාණයක් XO_3^- බවට පත් කිරීම සඳහා ආම්ලික මාධ්‍යයේදී MnO_4^- අයන $3.23 \times 10^{-3} \text{ mol}$ ක් අවශ්‍ය විය. n හි අගය සොයන්න.

.....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....

3. (a) X නම් සංයෝගය HCl සමග ප්‍රතික්‍රියාවෙන් සුදු පැහැති අවක්ෂේපයක් සාදයි. මෙම ප්‍රතික්‍රියාවේදී X වලට සාපේක්ෂව සහ HCl වලට සාපේක්ෂව පෙළ සෙවීමේ පරික්ෂණයක විස්තර සහ ප්‍රතිඵල පහත දැක්වේ. මෙහිදී සුදු කඩදාසියක කහිරු සලකුණක් යොදා එය මත බිතරය තබා ද්‍රාවණ මිශ්‍ර කර කහිරු ලකුණ නොපෙනී යාමට ගතවන කාලය මනින ලදී.

1.0 mol dm ⁻³ X ද්‍රාවණ පරිමාව cm ³	1.0 mol dm ⁻³ HCl ද්‍රාවණ පරිමාව cm ³	පලය පරිමාව cm ³	කහිරු ලකුණ නොපෙනී යාමට ගතවන කාලය තත්පර
5.00	10.00	25.00	40.5
10.00	10.00	20.00	20.1
15.00	10.00	15.00	13.1
20.00	10.00	10.00	10.2
20.00	15.00	5.00	10.3
20.00	20.00	-	10.2

(i) X වලට සහ HCl වලට සාපේක්ෂව පෙළ වෙන වෙනම සොයන්න.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

(ii) සමස්ථ පෙළ කුමක් ද?

.....

(iii) X වල පරිමාව 40 cm^3 සහ HCl වල පරිමාව 20 cm^3 යෙදූ විට කතිර ලකුණ නොපෙනී යාමට ගතවන කාලය ගැන අදහස් ප්‍රකාශ කරන්න.

.....
.....
.....
.....

(iv) එකම ඩීකරයක් සහ එකම පුද්ගලයා කතිර ලකුණ නොපෙනී යාමට ගතවන කාලය මැනීමේ වැදගත්කම කුමක් ද?

.....
.....
.....
.....

(v) X වෙනුවට විද්‍යාගාරයේදී භාවිතා කල ද්‍රව්‍යයක් නම් කර එය HCl සමග සිදුවන ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා තුලිත සමීකරණය ලියන්න.

.....
.....
.....

(b) $2 \text{AB}_{(g)} \longrightarrow \text{A}_{2(g)} + \text{B}_{2(g)} \quad \Delta H < 0$ යන ප්‍රතික්‍රියාව සලකන්න.

(i) ප්‍රතික්‍රියාවන් සිදුවීමට සපුරාලිය යුතු අවශ්‍යතා තුනක් සඳහන් කරන්න.

.....
.....
.....
.....

(ii) ඉහත ප්‍රතික්‍රියාවේ අතරමැදි සක්‍රීය සංකීර්ණය කුමක් විය හැකි ද?

.....

.....

.....

(iii) ඉහත ප්‍රතික්‍රියාවේ, ප්‍රතික්‍රියා මාර්ගය සහ ශක්තිය අතර විචලනය ප්‍රස්ථාරීකව දක්වා එහි සක්‍රීය ශක්තිය, සක්‍රීය සංකීර්ණය, ΔH අදාල ස්ථානවල ලකුණු කරන්න.

.....

.....

.....

.....

.....

(iv) ඉහත ප්‍රතික්‍රියාව විෂම ජාතිය උත්ප්‍රේරකයක් මගින් උත්ප්‍රේරණය වේ නම් එහිදී සිදුවන පියවර කෙටියෙන් විස්තර කරන්න.

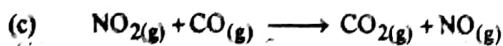
.....

.....

.....

.....

.....

යන ප්‍රතික්‍රියාවේ $500^{\circ}C$ වඩා වැඩි උෂ්ණත්වවලදී සීඝ්‍රතාවය $R = K[NO_{2(g)}][CO_{(g)}]$ ද $500^{\circ}C$ වඩා අඩු

උෂ්ණත්වවලදී $R = K[NO_{2(g)}]^2$ වේ.

ඉහත අවස්ථා දෙක සඳහා ප්‍රතික්‍රියා යාන්ත්‍රණ දෙකක් වෙන වෙනම යෝජනා කරන්න.

($500^{\circ}C$ අඩු උෂ්ණත්වවලදී ප්‍රතික්‍රියාව පියවර දෙකකින් සිදුවේ.)

.....

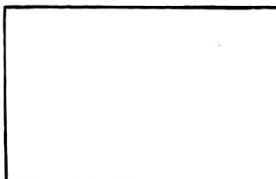
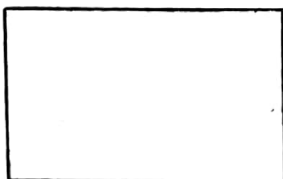
.....

.....

.....

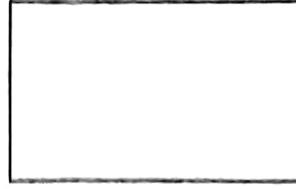
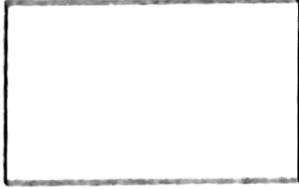
4. (a) A හා B යන සංයෝග $C_5H_8O_2$ යන එකම අණුක සූත්‍රය දරන අතර $NaHCO_3$ සමග ප්‍රතික්‍රියා කර CO_2 වායුව ලබාදේ. A සංයෝගය ආකාර දෙකකින් පවතින අතර ඒවා ප්‍රකාශ සක්‍රීය නොවේ. A හා B හයිඩ්‍රජනීකරණය කිරීමෙන් $C(C_5H_{10}O_2)$ සංයෝගය ලබාදේ. B හා C ප්‍රතිරූප අවයව සමාවයවීකතාව පෙන්වයි.

(i) A සංයෝගය පෙන්වන ආකාර දෙකෙහි ව්‍යුහ අඳින්න.

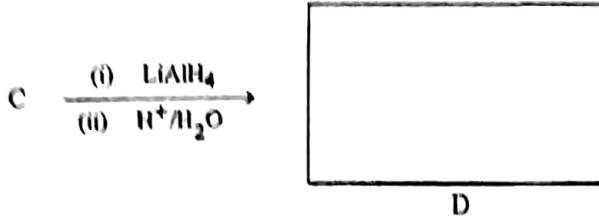

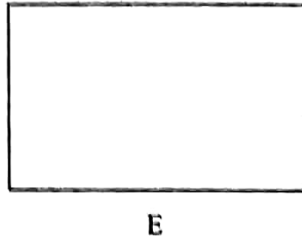
(ii) B හා C සංයෝගවල ව්‍යුහ අඳින්න.

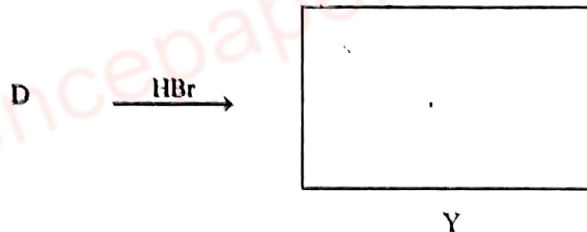
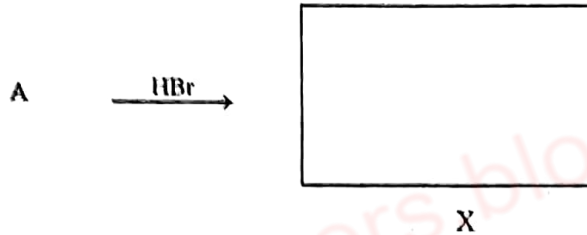
(iii) C සංයෝගය LiAlH_4 සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කරවා ජලවිච්ඡේදනය කළවිට D සංයෝගය සාදයි.

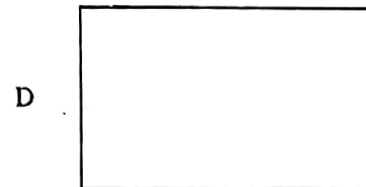
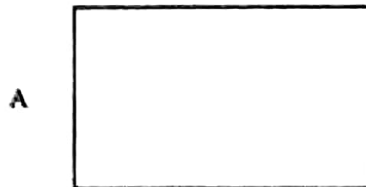
(iv) C හා D සංයෝග සා. H_2SO_4 ඇති වීට එකිනෙක ප්‍රතික්‍රියාවෙන් E සංයෝගය ලබාදේ.

(v) A සහ D සංයෝග HBr සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කර පිළිවෙළින් X හා Y යන ඵල සාදයි.

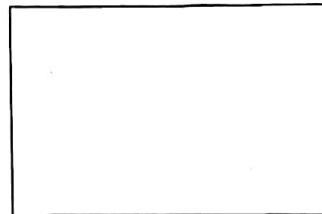
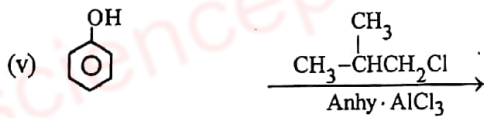
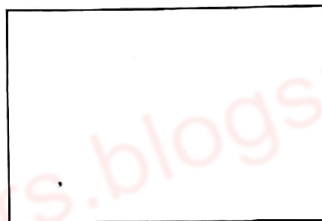
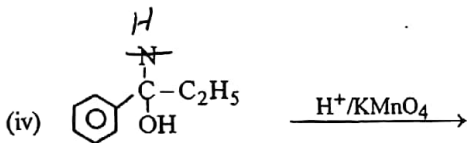
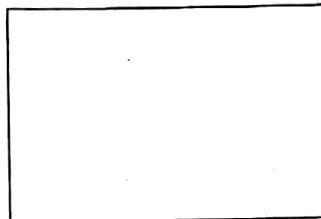
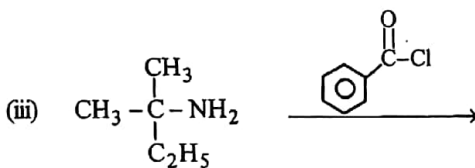
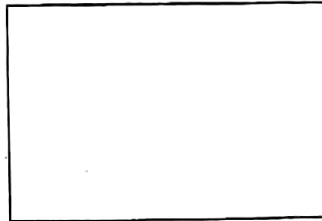
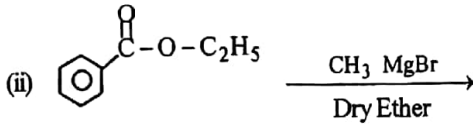
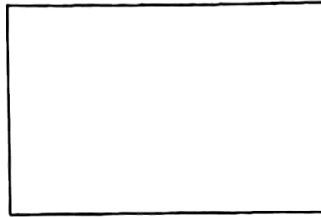
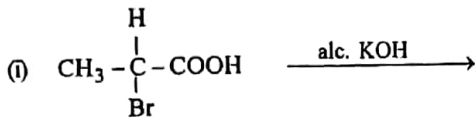
(vi) A සහ D සංයෝග ඉහත (v) කොටසෙහි සිදු කරන ප්‍රතික්‍රියා යාන්ත්‍රණ වර්ගය සඳහන් කරන්න.

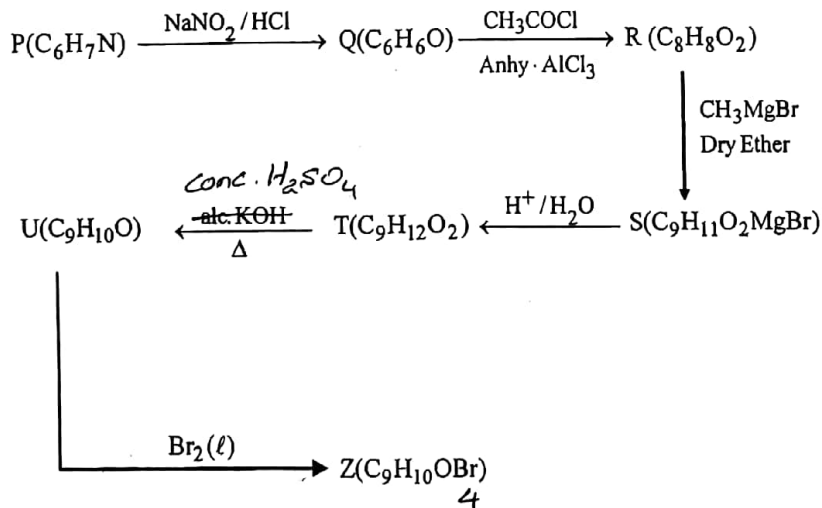
(vii) A සහ X එකිනෙකින් වෙන්කර හඳුනා ගැනීමට සරල පරීක්ෂණයක් දෙන්න.

.....
 .....
 .....

(b) පහත ප්‍රතික්‍රියාවලින් ලැබෙන ප්‍රධාන ඵලවල ව්‍යුහ අඳින්න.

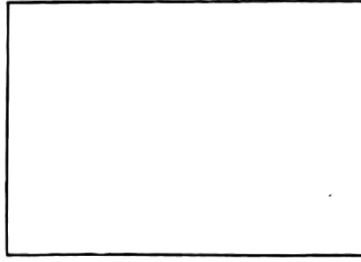

(c) P නැමති ප්‍රාරම්භ ඇරෝමැටික ඇමීනය පහත ප්‍රතික්‍රියා අනුක්‍රමයට භාජනය වේ.

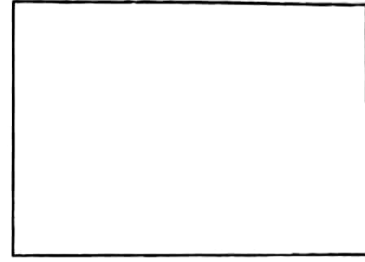

(i) P, Q, R, T සහ Z යන සංයෝගවල ව්‍යුහ අඳින්න.

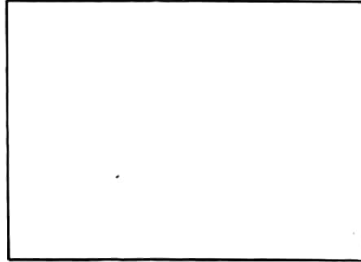
P-

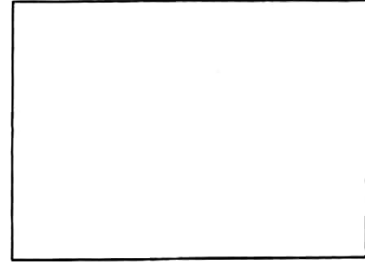
T-

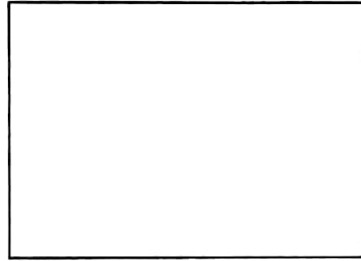
Q-

Z-

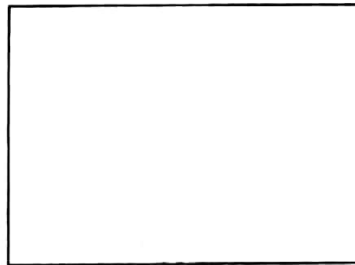

R-

- (ii) P සංයෝගය NaNO_2 සහ HCl සමඟ $0-5^\circ\text{C}$ උෂ්ණත්ව කන්තව යටතේ ප්‍රතික්‍රියා කර K නැමති සංයෝගය සාදයි.
K සංයෝගය CuCN/KCN සමඟ ප්‍රතික්‍රියාවෙන් සාදන ඵල කවරේ ද?

- (iii) K සංයෝගය β -naphthol සමඟ NaOH ඇතිව සාදන L නැමති සංයෝගයේ ව්‍යුහය ලබාදෙන්න. එහිදී මව අලේක්ෂා කරන නිරීක්ෂණය කුමක් ද?

L

නිරීක්ෂණය : .....

නාලන්දා විද්‍යාලය - කොළඹ 10
NALANDA COLLEGE - COLOMBO 10
අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර උසස් පෙළ විභාගය 2019
දෙවන වාර පරීක්ෂණය - 2019 මාර්තු
රසායන විද්‍යාව - II
13 ශ්‍රේණිය

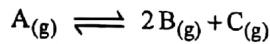
02 S II

* B හා C කොටස්වලින් ප්‍රශ්න දෙක බැගින් තෝරාගෙන ප්‍රශ්න හතරකට පිළිතුරු සපයන්න.

B කොටස - රචනා

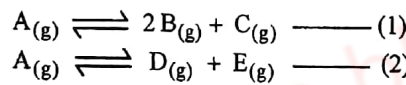
ප්‍රශ්න දෙකකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

5. (a) I. සංවෘත දෘඪ භාජනයක A වායුව මවුල 0.5 බැගින් අන්තර්ගතය. මෙම භාජනයේ පරිමාව 16.628 dm^3 වන අතර උෂ්ණත්වය 600 K තෙක් රත් කරන විට $A_{(g)}$ පහත පරිදි විභේදනය වී සමතුලිතතාවයට පත්වේ. එවිට භාජනයේ සමතුලිත පීඩනය $3 \times 10^5 \text{ Pa}$ විය.

- (i) සමතුලිත අවස්ථාවේදී එක් එක් වායුවේ මවුල සංඛ්‍යා වෙන වෙනම ගණනය කරන්න.
- (ii) 600 K දී K_p ගණනය කරන්න.
- (iii) K_p ඇසුරින් K_c ගණනය කරන්න. (600 K දී $RT = 5000 \text{ J mol}^{-1}$ ලෙස සලකන්න)

II. ඉහත සමතුලිත පද්ධතියේ උෂ්ණත්වය 1000 K තෙක් වැඩිකළ විට ඉහත පළමු සමතුලිතතාවයට අමතරව පහත දෙවන සමතුලිතතාවයක්ද පෙන්වුම් කරයි.

$A_{(g)}$ හි ආරම්භක ප්‍රමාණයෙන් 50% $D_{(g)}$ හා $E_{(g)}$ බවට පත්ව ඇති අතර $A_{(g)}$ හි ආරම්භක ප්‍රමාණයෙන් 25% $B_{(g)}$ හා $C_{(g)}$ බවට පත්ව ඇත.

- (i) 1000 K දී සමතුලිත පද්ධතියේ සමස්ත පීඩනය ගණනය කරන්න.
- (ii) 1000 K දී ඉහත පළමු සමතුලිතතාවයට අදාළ K_p ගණනය කරන්න.
- (iii) 1000 K දී දෙවන සමතුලිතතාවයට අදාළ K_p හා K_c ගණනය කරන්න.
- (iv) $A_{(g)} \rightleftharpoons 2B_{(g)} + C_{(g)}$ බවට පත්වන සමතුලිත ප්‍රතික්‍රියාව තාපදායක ද? තාප අවශෝෂකද යන්න සඳහන් කර, ඔබේ පිළිතුරට හේතුව පැහැදිලි කරන්න.

(b) පහත දී ඇති දත්ත භාවිතයෙන් එන්තැල්පි සටහන් මගින් පහත ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.

- $Br_{2(g)}$ වල සම්මත බන්ධන විඝටන එන්තැල්පිය = 193 kJ mol^{-1}
- $Br_{2(l)}$ වල සම්මත වාෂ්පීකරණ එන්තැල්පිය = 30 kJ mol^{-1}
- $Br_{(g)}$ වල සම්මත ඉලෙක්ට්‍රෝන බන්ධන එන්තැල්පිය = -344 kJ mol^{-1}
- $X_{(s)}$ වල සම්මත පරමාණුකරන එන්තැල්පිය = $417.5 \text{ kJ mol}^{-1}$
- $X_{(g)}$ වල සම්මත පුර්ව හා දෙවන අයනීකරණ එන්තැල්පිවල එකතුව = 2322 kJ mol^{-1}
- $X_{(g)}$ වල සම්මත තෙවන අයනීකරණ එන්තැල්පිය = 2960 kJ mol^{-1}
- $XBr_{2(s)}$ වල සම්මත දැලිස් එන්තැල්පිය = $-4200 \text{ kJ mol}^{-1}$
- $XBr_{3(s)}$ වල සම්මත උත්පාදන එන්තැල්පිය = $-3200 \text{ kJ mol}^{-1}$

- (i) $XBr_{2(s)}$ වල සම්මත උත්පාදන එන්තැල්පිය කොපමණ ද?
- (ii) $XBr_{3(s)}$ වල සම්මත දැලිස් එන්තැල්පිය කොපමණ ද?
- (iii) $XBr_{2(s)} \longrightarrow XBr_{3(s)}$ බවට පත්වීමේ ක්‍රියාවලිය 25°C දී ස්වයංසිද්ධ වේදැයි පහදන්න.

එන්ට්‍රොපි අගයන් ගණන දැක්වේ.

$$S_{\text{m}}^{\ominus}(\text{H}_2\text{O}) = 250 \text{ J K}^{-1} \text{ mol}^{-1}$$

$$S_{\text{m}}^{\ominus}(\text{H}_3\text{O}^+) = 400 \text{ J K}^{-1} \text{ mol}^{-1}$$

6. (a) භාන්ද්‍රණය 0.1 mol dm^{-3} වූ ද්විතාප්තික ඔක්සැලික් ($\text{C}_2\text{H}_2\text{O}_4$) අම්ලයේ අසමතුලිත ජීවය K_{a_1} හා K_{a_2} , 25°C දී පිළිවෙලින් $6.5 \times 10^{-2} \text{ mol dm}^{-3}$ හා $6.0 \times 10^{-3} \text{ mol dm}^{-3}$

- (i) සමතුලිතතාවේදී H^+ අයන භාන්ද්‍රණය ගණනය කරන්න.
- (ii) සමතුලිත ද්‍රාවණයේ p^{OH} අගය ගණනය කරන්න.

(b) පරිමාව 250 ml ක අයන මිශ්‍රණයක $\text{Ba}^{2+}_{(\text{aq})}$ හා $\text{Pb}^{2+}_{(\text{aq})}$ අයන අඩංගු වේ. ද්‍රාවණය තුළ $\text{Ba}^{2+}_{(\text{aq})}$ අයන හා $\text{Pb}^{2+}_{(\text{aq})}$ අයන භාන්ද්‍රණ 25°C දී පිළිවෙලින් $2.8 \times 10^{-3} \text{ mol dm}^{-3}$ හා $6.0 \times 10^{-3} \text{ mol dm}^{-3}$ වේ. සාන්ද්‍රණය 0.14 mol dm^{-3} වූ Na_2CrO_4 ද්‍රාවණයකින් 100 ml ක අයන මිශ්‍රණයට එකතු කරන ලදී.

- (i) පළමුව අවක්ෂේප වන්නේ කවර සංයෝගය ද? සුදුසු ගණනය කිරීමක් ඇසුරින් තහවුරු කරන්න.

$$(K_{\text{sp}}(\text{BaCrO}_4) = 1.2 \times 10^{-10} \text{ mol}^2 \text{ dm}^{-6} \quad K_{\text{sp}}(\text{PbCrO}_4) = 1.8 \times 10^{-14} \text{ mol}^2 \text{ dm}^{-6})$$

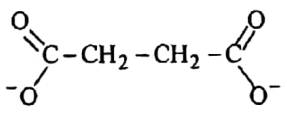
- (ii) දෙවන සංයෝගය අවක්ෂේප වීම ඇරඹෙන විට මුල් සංයෝගයෙන් අවක්ෂේප වී ඇති ස්කන්ධය කොපමණ ද? (Ba - 137, Cr - 52, Pb - 207)

(c) A සහ B පරිපූර්ණ ද්‍රාවණයක් සාදයි. 298 K දී සංශුද්ධ A සහ සංශුද්ධ B හි වාෂ්ප පීඩන පිළිවෙලින් $3.6 \times 10^5 \text{ Pa}$ සහ $2.4 \times 10^5 \text{ Pa}$ වේ. 298 K දී මේ ද්‍රාවණ සමග සමතුලිතව පවතින වාෂ්ප පලාපයේ A හි මවුල භාගය 0.3 වේ.

- (i) ද්‍රාවණයේ A සහ B හි මවුල භාග ගණනය කරන්න.
- (ii) මුළු පීඩනය ගණනය කරන්න.

7. (a) A, B සහ C යනු M හි සංගත සංකීර්ණ සංයෝග වේ. ඒවාට අෂ්ටකලීය ජ්‍යාමිතියක් ඇත. සියලුම සංයෝග M හි එක අයනයකින් සහසංයුජ හෝ අයනික විය හැකි චෝම්බ් පරමාණු දෙකකින් සහ ජල අණුවලින් සමන්විත වේ. මෙම සංයෝගවල ජල අණු සංඛ්‍යාව විචලනය වේ. සියලුම සංයෝගවල M හි අයනයේ ඔක්සිකරණ අවස්ථාව එකම වේ. A, B හා C යන සංයෝගවල සංකීර්ණ අයන කොටසෙහි ආරෝපණ පිළිවෙලින් +2, +1 හා ශුන්‍ය වේ. M හි අයනය ඉහත සංගත අංකයෙන්ම සාන්ද්‍ර NH_3 සමග සාදන සංකීර්ණය තද නිල් පැහැතිය.

- (i) සංගත සංයෝගවල M හි ඔක්සිකරණ අවස්ථාව දෙන්න.
- (ii) M හි අයනය හඳුනාගෙන එහි ඉලෙක්ට්‍රෝන වින්‍යාසය ලියන්න.
- (iii) A, B හා C හි ව්‍යුහ සූත්‍ර ලියන්න.
- (iv) A, B හා C හි IUPAC නම් ලියන්න.
- (v) A හා C එකිනෙකින් වෙන්කර හඳුනාගන්නේ කෙසේ ද? පරීක්ෂාව සමග නිරීක්ෂණ ද සඳහන් කරන්න.
- (vi) M හි අයනය ඉහත සංගත අංකයෙන්ම පහත දී ඇති ඇනායනය සමග සංගත වී සාදන සංයෝගයට අෂ්ටකලීය ජ්‍යාමිතියක් ඇත. එම සංයෝගයේ ව්‍යුහ සූත්‍රය ලියන්න.

- (b) I. (i) බොහොමයක් ලෝහ විඛාදනයෙන් ආරක්ෂා කරගැනීමට ඒවා මත විද්‍යුත් විච්ඡේදනයෙන් ආලේපන යොදයි. යකඩ ලෝහය විඛාදනය අවම කරගැනීමට යොදාගත හැකි ඇටයුමක් ඇද එහි සියළු කොටස් නම් කරන්න. පහත ද්‍රව්‍ය හා ද්‍රාවණ භාවිතා කරන්න. Zn කහඬුව, යකඩ කහඬුව, $\text{ZnSO}_4(\text{aq})$ ද්‍රාවණය, FeSO_4 ද්‍රාවණය, වියළි කෝෂ, වයර් කැබ්ලි, ඩීකාර්.
- (ii) ඉහත රූප සටහනේ ඇනෝඩය නම් කර ඇනෝඩ ක්‍රියාවක්, කැතෝඩය නම් කර කැතෝඩ ක්‍රියාවක් සඳහන් කරන්න.

(iii) මෙහිදී යකඩ ලෝහය විඛාදනයකට ආරක්ෂා වන්නේ කෙසේදැයි සිසුවේ විද්‍යුත් විච්ඡේදන දැනුම භාවිතයෙන් පහදන්න.

II. 0.5 mol dm^{-3} CuSO_4 ද්‍රාවණයක් Pt ඉලෙක්ට්‍රෝඩ යොදා විද්‍යුත් විච්ඡේදනය කරන ලදී.

(i) ද්‍රාවණයේ ආරම්භක වර්ණය කුමක් ද?

(ii) ද්‍රාවණය තුළින් 9.65 mA ධාරාවක් මිනිත්තු 30 ක් තුළ යවන ලද්දේ නම්

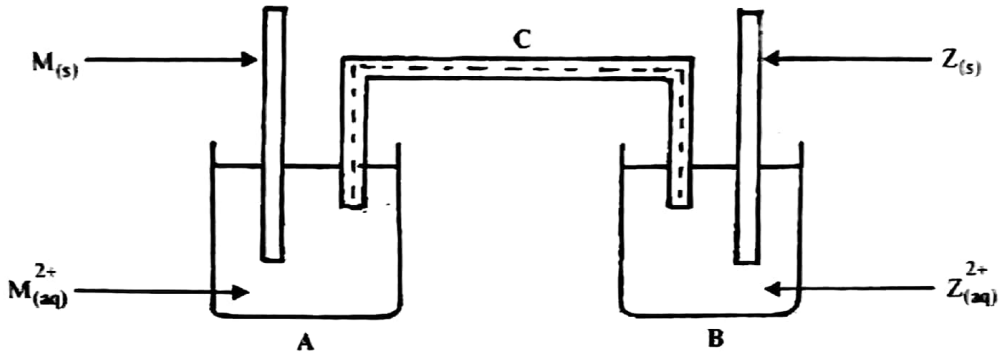
A- ඉලෙක්ට්‍රෝඩ අසල කැතෝඩ වූ ලෝහ ජ්‍යෙෂ්ඨතාවය කුමක් ද?

($\text{Cu} = 63.5$, ජැරවේ නියතය 96500 C mol^{-1})

B- එවිට ද්‍රාවණයේ පැහැය හා සාන්ද්‍රණය වැඩිවේ ද? අඩුවේ ද?

C- ඇනෝඩය හා කැතෝඩය අසල සිදුවන වෙනස්කම් මොනවා ද? ඇනෝඩ ක්‍රියාවත්, කැතෝඩ ක්‍රියාවත් වෙන වෙනම ලියන්න.

III. පහත කෝෂ රූප සටහන සලකන්න.

ඉලෙක්ට්‍රෝඩ M හා Z සන්නායක කම්බියකින් සම්බන්ධ කළ විට Z සිට M දක්වා ධාරාවක් ගලායයි.

(i) ඇනෝඩය කුමක් ද?

(ii) කැතෝඩය කුමක් ද?

(iii) ඇනෝඩ ක්‍රියාව සමීකරණයකින් දක්වන්න.

(iv) කැතෝඩ ක්‍රියාව සමීකරණයකින් දක්වන්න.

(v) සම්පූර්ණ කෝෂ ප්‍රතික්‍රියාව සඳහන් කරන්න.

(vi) කෝෂය IUPAC ක්‍රමයට නම් කරන්න.

(vii) $E^0_{M^{2+}/M(s)} = -1.76 \text{ V}$

$E^0_{Z^{2+}/Z(s)} = 0.40 \text{ V}$ නම්

කෝෂය තුළ විද්‍යුත් ගාමක බලය තොපමණ ද?

(viii) "C" නම් කර එහි කාර්යභාරය සඳහන් කරන්න.

(ix) "C" සඳහා යොදාගත හැකි ද්‍රාවණ මොනවා ද?

(x) සිල්වර් - සිල්වර් ක්ලෝරයිඩ් ඉලෙක්ට්‍රෝඩයේ දළ රූපසටහනක් ඇඳ එහි සියළු කොටස් නම් කරන්න.

C කොටස - රචනා

ප්‍රශ්න දෙකකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

8. (a) c1ccc(cc1)CC(=O)NCCc2ccccc2 යන කාබනික සංයෝගය පමණක් භාවිතා කොට

(යෝජනා කරන ක්‍රමය පියවර අටකට නොවැඩි විය යුතුයි)
(අකාබනික ප්‍රතිකාරක භාවිතා කළ හැකිය.)

(b) එකම කාබනික සංයෝග ලෙස $\text{CH}_3-\overset{\text{OH}}{\text{CH}}-\text{CH}_3$ යොදාගෙන $\text{CH}_3-\text{CH}=\text{CH}-\text{CH}_2-\text{CH}_2-\text{CH}_3$ බවට පරිවර්තනය කරන අයුරු දක්වන්න.

(c) පහත සංයෝග හතර සලකන්න.

- (P) CC(Cl)C   (Q) CO/Na
(R) CC(O)C   (S) CCl

CC(OC)C නිපදවීම සඳහා ඉහත P, Q, R සහ S වලින් නැවත යුගල් දෙක බැගින් භාවිතා කළ හැකිය.

එම යුගල් හඳුන්වන්න. $\text{X}_{(g)}$
මින් එක් යුගලක් වඩා සුදුසු වන අතර අනෙක් යුගල වඩා සුදුසු නොවේ. එයට හේතු පහදන්න.

- (d) (i) ධ්‍රැවීය තත්ව යටතේ දී $\text{CH}_3-\text{CH}=\text{CH}-\text{CH}_3$ වලට HBr ආකලනය වීම සඳහා යාන්ත්‍රණයක් ඉදිරිපත් කරන්න.
(ii) ඉහත දී ලැබෙන එලයට ජලීය NaOH යෙදවීම සිදුවන ප්‍රතික්‍රියා සඳහා යාන්ත්‍රණ ඉදිරිපත් කරන්න.

9. (a) X යනු ආම්ලික වායුවකි. X පහත වගුවෙහි දැක්වෙන ආකාරයට ප්‍රතික්‍රියා කරමින් අදාළ නිරීක්ෂණ ලබාදෙයි.

	පරීක්ෂණය	නිරීක්ෂණය
i	$\text{H}^+/\text{K}_2\text{Cr}_2\text{O}_7$ සමග X ප්‍රතික්‍රියා කළවිට	$\text{K}_2\text{Cr}_2\text{O}_7$ තැඹිලි $\rightarrow$ කොළ විය.
ii	X, H_2O_2 සමග රත් කර, සිසිල් කොට BaCl_2 එක්කරන ලදී.	සුදු පාට අවක්ෂේපය (HCl වල අද්‍රාව්‍ය)
iii	$\text{X}_{(g)}$ X හි හයිඩ්‍රයිඩය සමග ජලීය ද්‍රාවණයකදී ප්‍රතික්‍රියා කරවීම.	ලා කහ අවක්ෂේපය ලැබීම.

- (i) X වායුව නම් කරන්න.
(ii) a - i, a - ii, a - iii ට අදාළ තුලිත සමීකරණ හෝ තුලිත අයනික සමීකරණ ලියන්න.

(b) A හා B සංයෝගවල ජලීය ද්‍රාවණ එකට මිශ්‍ර කිරීමෙන් පසුව, C නම් ජලයේ අද්‍රාව්‍ය සංයෝගයක් හා ජලයේ ද්‍රාව්‍ය D සංයෝග සාදයි. A සංයෝගය තාපයේ රත් කිරීමේදී දුඹුරු වායුවක් පිටවිය. A හේ ජලීය ද්‍රාවණයකට H_2S එකතු කළවිට කළු අවක්ෂේපයක් ලැබුණි. A ද්‍රාවණය ත. HCl සමඟද සුදු අවක්ෂේපයක් ලද අතර, එය උණු ජලයෙහි ද්‍රාව්‍ය වී, සිසිල් වූ විට නැවත සුදු අවක්ෂේපය ලබාදුනි. A හේ වෙනත් ජලීය ද්‍රාවණයක් K_2CrO_4 සමග කහ පැහැති අවක්ෂේපයක් ද ලබාදෙයි. B සංයෝගය BaCl_2 සමග සුදු අවක්ෂේපයක් ලබාදෙන අතර එය ත. HCl හි අද්‍රාව්‍ය වෙයි. D සංයෝගයෙහි ජලීය ද්‍රාවණය $\text{K}_3[\text{Fe}(\text{CN})_6]$ සමග තද නිල් ද්‍රාවණයක් ලබාදෙයි. D, $\rightarrow$ දුඹුරු වලයේ පරීක්ෂණයට භාවිතය කළවිට ද පිළිතුරු දෙයි.

ඉහත තොරතුරු වලට අනුව පහත සාරාංශය ඉදිරිපත් කළ හැකිය.

- (i) $A_{(aq)} + B_{(aq)} \rightarrow C_{අදාමය} \downarrow + D_{දාමය}$
- (ii) $A \xrightarrow{\Delta} C$ දුඹුරු (g)
- (iii) $A_{(aq)} + H_2S \rightarrow$ කළු $\downarrow$
- (iv) $A_{(aq)} + \text{ක. HCl} \rightarrow$ සුදු අවක්ෂේපයක් සහ ජලයේ දියවන අතර සිසිල් කරන විට නැවත අවක්ෂේප වේ
- (v) $A_{(aq)} + K_2CrO_4 \rightarrow$ කහ අවක්ෂේපය
- (vi) $B_{(aq)} + BaCl_2 \rightarrow$ සුදු අවක්ෂේපය
- (vii) $D + K_3[Fe(CN)]_6 \rightarrow$ කඳු නිල් ද්‍රාවණය
- (viii) $D +$ දුඹුරු වලයේ පරීක්ෂණය $\rightarrow$ දුඹුරු වලය.

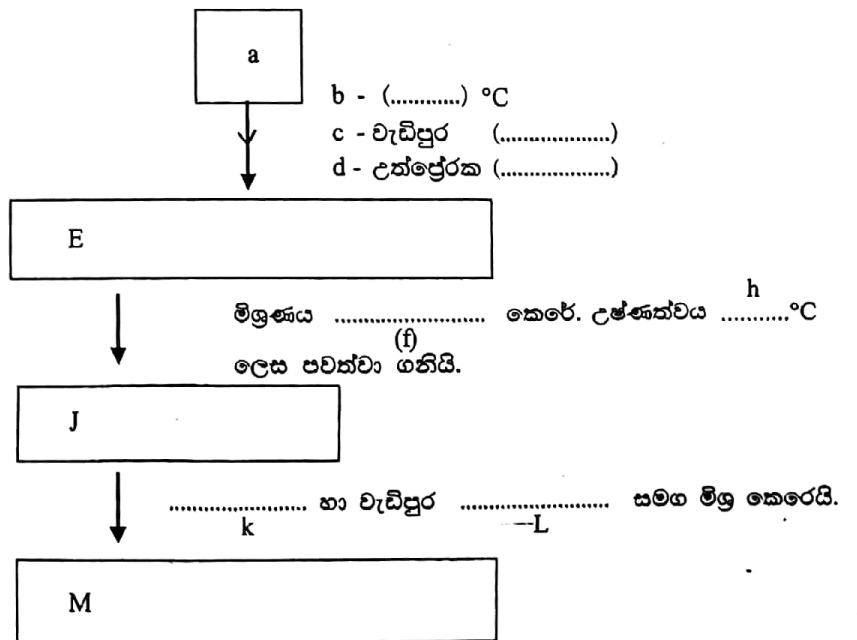
ඒ අනුව (i) $\rightarrow$ (viii) දක්වා A, B, C, D හා අදාළ ඵලයයන් ද නිවැරදිව ඉදිරිපත් කරන්න.

(c) පැස්සම් (solder) සඳහා යොදාගන්නා ලෝහ මිශ්‍රණයක පවතින Pb ප්‍රතිශතය සෙවීමට එම මිශ්‍රණයෙන් 0.8 g ක් යොදාගන්නා ලදී. පළමුව පැස්සම් ලෝහ මිශ්‍රණයෙන් 0.8 g ගෙන, හොඳින් අම්ලයක දිය කරවන ලදී. එවිට $Pb \rightarrow Pb^{2+}(aq)$ බවට පත්විය. (සම්පූර්ණයෙන් ම). එයට වැඩිපුර K_2CrO_4 එක්කරන ලදී. ලද කහ අවක්ෂේපය වෙන් කරගන්නා ලදී. මෙම වෙන්කර ගත් සණය නැවත, අම්ලයක් යොදා ගනිමින් හොඳින් දියකර ගන්නා ලදී. එය X ද්‍රාවණය විය.

X ද්‍රාවණයට වැඩිපුර KI එකතු කරන ලදී. එවිට නිදහස් වූ I_2 සමග $0.05 \text{ mol dm}^{-3} Na_2S_2O_3$ ප්‍රතික්‍රියා කරවිය. ඒ සඳහා වැය වූ එම, $Na_2S_2O_3$ පරිමාව 11 ml Pb (207).

- (i) ඉහත ආරම්භක ද්‍රාවණයට K_2CrO_4 එක් කළ විට ලද කහ සනය කුමක් ද?
- (ii) කහ පැහැති සනය අම්ලයේ දිය වූ පසු ලද X ද්‍රාවණයේ පවතින අයන මොනවා ද?
- (iii) X ද්‍රාවණයට වැඩිපුර KI එකතු කළ පසුව සිදුවන ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා තුලිත අයනික සමීකරණය ලියන්න.
- (iv) (iii) ප්‍රතික්‍රියාවෙන් නිදහස් වූ I_2 සමග $Na_2S_2O_3$ ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා තුලිත සමීකරණය ලියන්න.
- (v) පැස්සම් ලෝහ මිශ්‍රණ නිදර්ශකයේ 0.8 g තුළ වූ Pb ස්කන්ධය හා ස්කන්ධ ප්‍රතිශතය කොපමණ ද?

10. (a) (i) (COD) රසායනික ඔක්සිජන් ඉල්ලුම යන්න හඳුන්වන්න.
 (ii) ජලයේ ගුණාත්මක බව මනින භෞතික පරාමිති තුන දක්වන්න.
 (iii) අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණයට අදාළ (3R) ක්‍රම දක්වන්න.
- (b) (i) නයිට්‍රික් අම්ලය නිෂ්පාදනය (ඔස්ට්‍රේඩ් ක්‍රමය) යටතේ භාවිතා වන ප්‍රධාන අමුද්‍රව්‍ය මොනවාද? ඔස්ට්‍රේඩ් ක්‍රමය භාවිතය සඳහා පහත දක්වා ඇති සටහන අධ්‍යයනය කොට අසා ඇති ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.

- (ii) ඉහත a, b, c, d, f, h, k, L මගින් දැක්වෙන්නේ මොනවා ද යන්න ඉදිරිපත් කරන්න.
  - (iii) E, J හා M ට අදාළ තුලිත ප්‍රතික්‍රියා දක්වන්න.
  - (iv) ඉහත E ප්‍රතික්‍රියාව තාපදායකද, තාප අවශෝෂකද බව දක්වන්න.
  - (v) ඉහත ක්‍රියාවලිය සඳහා යොදාගන්නා පීඩනය කොපමණ ද?
  - (vi) ඉහත ක්‍රියාවලිය සඳහා වැඩිපුර වාතය යොදාගත්තේ ඇයි?
  - (vii) ඉහත ක්‍රියාවලියෙහිදී, f හා h අවස්ථාවල ඇති තත්ත්වයන් සඳහා හේතු කවරේ ද?
- (c)
- (i) තාප ස්ථාපන බහු අවයවක යන්න කෙටියෙන් හඳුන්වන්න.
  - (ii) ඉහත (i) සඳහා උදාහරණ දෙකක් දක්වන්න.
  - (iii) "පොලිස්ටයිරින්" ආකලන බහුඅවයවිකය සඳහා, වන ඒකාචයවිකය දක්වන්න.
  - (iv) "පොලිස්ටයිරින්" සෑදෙන අයුරු දල ලෙස දක්වන්න. (අදාළ ප්‍රතික්‍රියා තත්ත්වය ද සමඟ)
  - (v) "පොලිස්ටයිරින්" සඳහා පුනරාවර්තන ඒකකය ද දක්වන්න.
- (d)
- (i) 'ප්‍රකාශ - රසායනික ධූමිකාව' යන්න කෙටියෙන් හඳුන්වන්න.
  - (ii) ප්‍රකාශ රසායනික ධූමිකාව සෑදීමේ ආරම්භක ප්‍රතික්‍රියාව ලියන්න.
  - (iii) හරිකාශාර වායු 0.5 නම් කරන්න.
  - (iv) අම්ල වැසි කෙරෙහි බලපාන වායු මොනවා ද?

***

WWW.LOL.LK

BUY

PAST PAPERS

071 777 4440

Buy Online - www.LOL.lk

- GCE O/L • PAST PAPERS
- GCE A/L • SHORT NOTES

Protect Yourself From Coronavirus

YOU STAY AT HOME

WE DELIVER!

ORDER NOW

075 699 9990

WWW.LOL.LK

TOP CATEGORIES

GCE O/L Exam NEW

Grade 09, 10 & 11 >

Grade 06, 07 & 08 >

Grade 04 & 05 >

Grade 01, 02 & 03 >

About Us >

Shop HOT

Cart

HUGE SALE – SHOP NOW

අ.පො.ස. සාපෙළ ජයගැනීමේ විප්ලවීය වෙනස
අ.පො.ස. සා.පෙළ **සමනල දැනුම** **A+ GUIDE PAST PAPERS** **පසුගිය විභාග ප්‍රශ්නෝත්තර** **දැනීම අරගන්න.**

සියලුම විෂයයන් සඳහා පසුගිය විභාග ප්‍රශ්න පත්‍ර **Online Order** කරන්න.

✓ ප්‍රශ්න   ✓ දත්ත   ✓ වර්ගීකරණය   ? අනුමාන

ISLANDWIDE DELIVERY

Free delivery on all orders over Rs. 3500

More than 1000+ Papers

For all major Subjects and mediums

ONLINE SUPPORT 24/7

Shopping Hotline 071 777 4440

FEATURED PRODUCTS

SORT BY

GCE O/L Exam

GCE O/L EXAM, SCIENCE
O/L Science Past Paper Book

★★★★★
රු 350.00

- 1 +

GCE O/L EXAM, MUSIC
O/L Music Past Paper Book

★★★★★
රු 350.00

- 1 +

GCE O/L EXAM, MATHEMATICS
O/L Mathematics Past Paper Book

★★★★★
රු 350.00

- 1 +

GCE O/L EXAM, INFORMATION & COMMUNICATION TECHNOLOG...
O/L Information & Communication Tec...

★★★★★
රු 350.00

GCE O/L EXAM, HISTORY
O/L History Past Paper Book

★★★★★
රු 350.00

GCE O/L EXAM, HEALTH & PHYSICAL EDUCATION
O/L Health & Physical Education Past P...

★★★★★
රු 350.00